

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2009

Ljubljana, april 2010

Kazalo:

1. POSLOVNO POROČILO	3
1.1. SPLOŠNI PODATKI	3
1.2. KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU DRUŽBE	8
2. POROČILO O RAZMERJIH Z OBVLADUJOČO DRUŽBO	38
3. RAČUNOVODSKO POROČILO	39
3.1. IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	39
3.2. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	40
3.3. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	41
3.4. BILANCA STANJA	42
3.5. IZKAZ DENARNIH TOKOV	43
3.6. IZKAZ GIBANJA KAPITALA OD 1.1. DO 31.12.2008 IN OD 1.1. DO 31.12.2009 ...	44
3.7. PREDSTAVITEV PODJETJA	44
3.8. RAČUNOVODSKE USMERITVE	47
3.9. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	60
3.10. DRUGA RAZKRITJA	77
3.11. DODATNA POJASNILA IZKAZA GIBANJA KAPITALA	78
3.12. DODATNA POJASNILA IZKAZA DENARNIH TOKOV	78
3.13. RAZKRITJE POSLOV S POVEZANIMI OSEBAMI	79
3.14. CILJI IN POLITIKE UPRAVLJANJA S FINANČNIMI TVEGANJI	80
3.15. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	83

1. POSLOVNO POROČILO

1.1. SPLOŠNI PODATKI

Dejavnost

Družba DEOS d.d. opravlja naloge institucionalnega varstva za starejše osebe (87.300 - dejavnost nastanitvenih ustanov za starejše in invalidne osebe) in socialno varstvene storitve v oskrbovanih stanovanjih. Dejavnosti se izvajajo v štirih poslovnih enotah; peta, šesta in sedma poslovna enota pa so trenutno že v fazi gradnje oz. v pripravi na gradnjo.

1. PE Center starejših Gornji Grad (pričetek izvajanja dejavnosti: januar 2003),
2. PE Center starejših Medvode (pričetek izvajanja dejavnosti: oktober 2003):
3. oskrbovana stanovanja Šiška (pričetek izvajanja dejavnosti: 1. julij 2008),
4. PE Center starejših Cerknica (pričetek izvajanja dejavnosti: 1. avgust 2005),
5. PE Center starejših Trnovo (pričetek izvajanja dejavnosti 1.10.2009),
6. PE Center starejših Žiri (predviden pričetek gradnje začetek leta 2012 in pričetek izvajanja dejavnosti leta .2013),
7. PE Center starejših Notranje Gorice (predviden pričetek gradnje v letu 2010 in pričetek izvajanja dejavnosti sredi leta 2011).
8. PE Center starejših Črnuče (predviden pričetek gradnje v letu 2010 in pričetek izvajanja dejavnosti v letu 2012).

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je družbi podelilo koncesije za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše z naslednjimi odločbami:

Gornji Grad

- DEOS-u je bila podeljena koncesija za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše na lokaciji Gornji Grad z začetkom opravljanja dejavnosti v letu 2002 za 147 mest (z dovoljenim povečanjem za največ 5%) z Odločbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 453-03-029/01-03 z dne 04.12.2001.
- Kasneje je bila podpisana Pogodba o koncesiji št.: 453-03-029/01-09 z dne 07.02.2002. Pogodba je bila sklenjena za nedoločen čas.
- Dne 31.01.2005 je bila izdana Odločba Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 45303-24/2005, s katero se koncesija za nedoločen čas spremeni v koncesijo za določen čas za dobo 40 let.

Medvode

- DEOS-u je bila podeljena koncesija za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše na lokaciji Medvode z začetkom opravljanja dejavnosti v oktobru

2003 za 186 mest (z dovoljenim povečanjem za največ 5%) z Odločbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 453-03-041/03-07 z dne 02.09.2003.

- Kasneje je bila podpisana Pogodba o koncesiji št.: 453-03-041/03-23 z dne 07.10.2003. Pogodba je bila sklenjena za nedoločen čas.
- Dne 27.01.2005 je bila izdana Odločba Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 45303-15/2005, s katero se koncesija za nedoločen čas spremeni v koncesijo za določen čas za dobo 40 let.
- Poleg tega je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve dne 23.2.2005 družbi izdalo tudi dovoljenje za delo za opravljanje socialno varstvenih storitev v oskrbovanih stanovanjih na lokaciji v Medvodah za 60 stanovalcev.
- DEOS-u je bilo podeljeno tudi dovoljenje za delo za opravljanje socialno varstvenih storitev v oskrbovanih stanovanjih na lokaciji Trg komandanta Staneta Ljubljana-Šiška za 60 stanovalcev. Dovoljenje št: 45303-38/2007/16 je bilo izdano dne 24.04.2008 s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Cerknica

- DEOS-u je bila podeljena koncesija za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše na lokaciji Cerknica z začetkom opravljanja dejavnosti v letu 2005 za 150 mest (z dovoljenim povečanjem za največ 5%) z Odločbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 453-03-031/03-07 z dne 8.12.2003.
- Kasneje je bila podpisana Pogodba o koncesiji št.: 453-03-031/03-09 z dne 10.02.2004. Pogodba je bila sklenjena za nedoločen čas.
- Dne 27.01.2005 je bila izdana Odločba Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 45303-18/2005, s katero se koncesija za nedoločen čas spremeni v koncesijo za določen čas za dobo 40 let.

Trnovo

- DEOS-u je bila podeljena koncesija za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše na lokaciji Trnovo z začetkom opravljanja dejavnosti v letu 2009 za 150 mest (z dovoljenim povečanjem za največ 5%) z Odločbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 663-05-27/2007 z dne 12.3.2007.
- Kasneje je bila podpisana Pogodba o koncesiji št.:453-03-71/2007 z dne 24.10.2008. Pogodba je bila sklenjena za določen čas, za dobo 40 let.

Žiri

- DEOS-u je bila podeljena koncesija za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše na lokaciji Žiri z začetkom opravljanja dejavnosti v letu 2009 za 150 mest (z dovoljenim povečanjem za največ 5%) z Odločbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 663-05-27/2007 z dne 12.3.2007.
- Kasneje je bila podpisana Pogodba o koncesiji št.: 453-03-67/2007 z dne 8.09.2008. Pogodba je bila sklenjena za določen čas, za dobo 40 let.

Notranje Gorice

- DEOS-u je bila podeljena koncesija za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše na lokaciji Notranje Gorice z začetkom opravljanja dejavnosti konec leta 2010 za 150 mest (z dovoljenim povečanjem za največ 5%) z Odločbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 01442-1/2008-13 z dne 11.8.2009.

Črnuče

- DEOS-u je bila podeljena koncesija za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše na lokaciji Črnuče z začetkom opravljanja dejavnosti konec leta 2010 za 150 mest (z dovoljenim povečanjem za največ 5%) z Odločbo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve št.: 01442-1/2008-13 z dne 11.8.2009.

NAZIV IN NASLOV IZVAJALCA

Firma: *DEOS družba za izgradnjo in upravljanje oskrbovanih stanovanj, d.d.*
Skrajšana firma: *DEOS, d.d.*
Naslov: *Dunajska 58, 1000 Ljubljana*
Matična številka: *5895448*
Davčna številka: *17727332*
Osnovni kapital: *2.916.000,00 EUR*
Osnovna dejavnost: *87.300 - dejavnost nastanitvenih ustanov za starejše in invalidne osebe*
Tel.: *+386 8 2002 400*
Fax: *+386 1 280 03 90*
Internet: www.deos.si
E-pošta: info@deos.si

Uprava družbe:

Direktor: *Bojan Kranjc*

Nadzorni svet:

Predsednica: *Alenka Žnidaršič Kranjc*
Član: *Milan Neffat*
Član: *Branko Kastelic*

PODATKI O POSLOVNIH ENOTAH

<p><u>Center starejših Gornji Grad</u> Tel.: 03/ 8392 812 Fax: 03/ 8392 814 Internet: www.deos.si E-pošta: info.gornjigrad@deos.si Direktor Centra: Francka Voler, prof.def. Vodja služb zdravstvene nege in oskrbe ter strokovni vodja: Saša Venišnik, dipl. med. sestra</p>	<p><u>Center starejših Medvode</u> Tel.: 01/3625 660 Fax: 01/3625 420 Internet: www.deos.si E-pošta: info.medvode@deos.si Direktor Centra: Vesna Stariha, dipl. soc. del. Vodja služb zdravstvene nege in oskrbe ter strokovni vodja: Slava Divjak, dipl. med. sestra</p>
<p><u>Center starejših Cerknica</u> Tel.: 01/7055 100 Fax: 01/7055 120 Internet: www.deos.si E-pošta: info.cerknica@deos.si Direktor Centra: Zvonka Ješelnik, uni. dipl. soc. del. Vodja služb zdravstvene nege in oskrbe ter strokovni vodja: Mirjam Anzeljc Šušnjar, dipl. med. sestra</p>	<p><u>Center starejših Trnovo</u> Tel.: 08/2002 500 Fax: 01/2800-395 Internet: www.deos.si E-pošta: info.trnovo@deos.si Direktor Centra: Blaž Razvornik, uni. dipl. pravnik Vodja služb zdravstvene nege in oskrbe ter strokovni vodja: Dušica Košir, dipl. med. sestra</p>

Poglavitna dejavnost družbe je v standardni klasifikaciji dejavnosti opredeljena pod šifro 87.300 - dejavnost nastanitvenih ustanov za starejše in invalidne osebe. Socialno varstveni storitvi, ki jih družba izvaja v sklopu dejavnosti sta:

- institucionalno varstvo starejših, ki se izvaja v vseh štirih poslovnih enotah družbe in
- socialno varstvene storitve v oskrbovanih stanovanjih, ki se nahajajo na naslovu Zbiljska cesta 15, 1215 Medvode, na lokaciji Trg komandanta Staneta Ljubljana-Šiška in v sklopu Centra starejših Trnovo.

Cilj strokovnega dela je ponuditi starejšim ljudem celovito, kakovostno oskrbo, ki bo v skladu z osebnimi potrebami, zmožnostmi in pričakovanji posameznika.

Družba je na dan 31.12.2009 v vseh štirih poslovnih enotah zaposlovala 321 delavcev in imela na voljo 633 mest za starejše (skupaj z dovoljenim povečanjem pa 663) kar prikazujemo v naslednji tabeli.

Tabela št. 1: Kapacitete po posameznih domovih

	Center starejših Gornji Grad	Center starejših Medvode	Center starejših Cerknica	Center starejših Trnovo
Število mest za starejše	147	186	150	150
Z dovoljenim 5% povečanjem	154	195	157	157

1.2. KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU DRUŽBE

Poročilo direktorja družbe

Leto 2009 je bilo za naše centre uspešno. To velja tako za izvajanje njihovega osnovnega poslanstva, ki je izvajanje institucionalnega varstva starejših v okviru javne službe, kot za finančno poslovanje družbe.

Družba je v letu 2009 poslovala uspešno in v okviru pričakovanj. To velja tako za izvajanje javne službe – institucionalno varstvo starejših kot za finančno področje.

V Centru starejših Gornji Grad je bilo opravljenih 56.594 dni oskrbe (100% zasedenost glede na koncesijsko pogodbo) in 54.713 dni zdravstvene nege (96,71% realizacija), v Centru starejših Medvode 71.970 dni oskrbe (100% zasedenost glede na koncesijsko pogodbo) in 69.854 dni zdravstvene nege (98,14% realizacija), v Centru starejših Cerknica 59.610 dni oskrbe (100% zasedenost glede na koncesijsko pogodbo) in 57.436 dni zdravstvene nege (100,24% realizacija) in v Centru starejših Trnovo 9.631 dni oskrbe in 7.644 dni nege tako (13,96% realizacija), da so bili štirje Centri konec leta 2009 v celoti zasedeni. Stanovalci in svojci so bili z opravljenimi storitvami zadovoljni saj je bilo pritožb na delo v Centrih malo. Strokovne službe so svoje delo opravile na zavirljivi ravni. Poleg tega je v Centru starejših Medvode usluge oskrbovanih stanovanj v povprečju koristilo 20 stanovalcev, a žal v večini le cenejše pakete storitev.

Finančno poslovanje je bilo stabilno in v bilančnem smislu pozitivno. K temu je veliko prispevalo zavzeto delo vseh zaposlenih in tekoče obvladovanje stroškov.

Tudi v letu 2009 smo pomoč in storitve organizirali tako, da smo jih prilagodili potrebam, željam in zahtevam starejših. Prispevali smo k večji socialni vključenosti posameznikov in povezanosti slovenske družbe, stalno smo izboljševali dostop do storitev. Center se je trudil z vsemi dodatnimi programi in različnimi oblikami pomoči omogočati starejšim čim bolj prijazno, dostojno, mirno in prijetno bivanje. Želeli smo jim zagotoviti kvalitetno nudenje socialne oskrbe in nege; nuditi prehrano, primerno starostnikom; pomagati pri ohranjanju psihofizičnih aktivnosti. Vedno bolj smo razvijali medgeneracijske skupine in skupine za samopomoč. Prav tako smo se povezovali z mnogimi prostovoljci in s tem razvijali družabništvo. V Centru bomo tudi v prihodnosti skrbeli za individualno obravnavo stanovalcev, ohranjali bomo timsko delo na vseh področjih varstva in nege. Zelo veliko pozornosti bomo namenjali kadrovske politiki in izobraževanju zaposlenih, saj se zavedamo, da zadovoljni zaposleni omogočajo uspešno poslovanje. Stalno izobraževanje vseh

zaposlenih nam bo omogočalo kvalitetno izvajanje ponujenih storitev. Zaposlenim bomo omogočili udeležbo na strokovnih seminarjih in usposabljanjih.

Bojan Kranjc

Vizija , poslanstvo, vrednote in strateški cilji

Poslanstvo družbe je nuditi kvalitetno oskrbo in nego starejšim osebam, ki zaradi starosti ali drugih okoliščin ne morejo živeti v svojem domačem okolju oziroma želijo jesen svojega življenja preživeti v instituciji, ki jim lahko nudi ustrezno celodnevno oskrbo. Zagotavljanje načela na področju varstva starejših, ki zagotavlja posamezniku možnost izbire v okviru celovite skrbi za starejše. Razbremenitev svojcev, ki zaradi stanovanjskih, delovnih in drugih okoliščin ne morejo poskrbeti za svojega starega človeka. Pričakuje hitro naraščanje števila starejših oseb v najvišji starostni skupini, torej v skupini, ki potrebuje pri vsakdanjih aktivnostih celodnevno oskrbo ter povpraševanje po prostih mestih v domovih za stare ljudi, ki je večje od trenutne ponudbe, narekuje celotni družbi, da se na to ustrezno pripravi. V Centru skrbimo za individualno obravnavo stanovalcev, ohranjamo timsko delo na vseh področjih varstva in nege. Zelo veliko pozornosti namenjamo kadrovski politiki in izobraževanju zaposlenih, saj se zavedamo, da zadovoljni zaposleni omogočajo uspešno poslovanje. Stalno izobraževanje vseh zaposlenih nam omogoča kvalitetno izvajanje ponujenih storitev. Zaposlenim omogočamo udeležbe na strokovnih seminarjih in usposabljanjih.

Naši centri si prizadevajo k izpolnitvi ciljev, ki jim jih nalaga Resolucija Nacionalnega programa socialnega varstva za obdobje 2006-2010 in Strategiji varstva starejših do leta 2010. Pomoč in storitve, ki jih organiziramo moramo prilagoditi potrebam, željam in zahtevam starejših. Prispevali bomo k večji socialni vključenosti posameznikov in povezanosti slovenske družbe, stalno bomo izboljševali dostop do storitev. Centri se bodo trudili z vsemi dodatnimi programi in različnimi oblikami pomoči omogočati starejšim čim bolj prijazno, dostojno, mirno in prijetno bivanje v našem Centru. Želimo jim zagotoviti kvalitetno nudenje socialne oskrbe in nege, nuditi prehrano primerno starostnikom, pomagati pri ohranjanju psihofizičnih aktivnosti. Vedno bolj bomo razvijali medgeneracijske skupine in skupine za samopomoč. Prav tako se bomo povezovali z mnogimi prostovoljci in s tem razvijali družabništvo.

Osnovna dejavnost družbe je v vseh Centrih upravičencem do storitev institucionalnega varstva zagotavljati vse oblike pomoči s katerimi jim nadomeščamo ali dopolnjujemo funkcije doma in lastne družine, zlasti bivanje, nudenje oskrbe, nege, organizirane prehrane in varstva ter zdravstvenega varstva. Trendom, ki gredo v smer dviga kvalitete bivanja, se pridružujemo tudi v naših Centrih. Stanovalcem želimo zagotoviti kvalitetno preživljanje

časa. Zavedamo se, da je prihod v novo okolje lahko stresen, zato se trudimo nuditi stanovalcem kar najbolj kvalitetne pogoje bivanja. Stanovalcem pomagamo pri uvajanju v novo okolje tako, da se na domsko življenje pripravijo že pred samim sprejemom, saj veliko časa posvetimo razgovorom z njimi in njihovimi svojci. Po sprejemu v dom se prilagodimo njihovim individualnim željam in potrebam posameznega stanovalca in sprotno rešujemo njihove socialnovarstvene in zdravstvene težave. Stanovalcem zagotavljamo primerne oblike udeleževanja in čim večjo stopnjo samostojnosti. Aktivnosti potekajo v okviru fizioterapije in delovne terapije (sprostitvene in športne aktivnosti, učenje dnevnih aktivnosti, telovadba in uporabe ortopedskih pripomočkov). Stanovalci se lahko vključujejo v medgeneracijske skupine starejših za samopomoč, kjer se zблиžajo med seboj in iščejo življenjske stike v socialnem okolju. Zelo aktivni so pevski zbori. Stanovalci si lahko v knjižnici izposojajo knjige, lahko si skupno ogledajo filme, praznujejo rojstne dneve, udeležijo se lahko izletov, piknikov, številnih kulturnih prireditev in verskih obredov. Naš cilj je, da se stanovalci dobro počutijo in da centri tudi v prihodnosti ohranijo podobo prijazne ustanove. Pomembno je, da družabno življenje starejših ljudi, stanovalcev centra ne zamre ampak, da se poveča.

Vse štiri poslovne enote so organizirane na podobnih osnovah, kar omogoča lažje delo tudi na sedežu družbe v Ljubljani in lažje sodelovanje med poslovnimi enotami. Čim več zadev poskušamo poenotiti, tako da bi vsi Centri delovali kar se da dobro in racionalno. Seveda se Centri med sabo tudi razlikujejo, vendar le v malenkostih, ki so značilne za lokalno okolje in navadah ter običajih, ki so jih zaposleni in stanovalci vzpostavili v Centrih.

V vseh štirih Centrih delujejo posamezne službe, ki se trudijo, da svoje delo opravijo čim bolj strokovno in kvalitetno ter prijazno do uporabnikov storitev.

Posamezne službe v Centrih so:

- Zdravstveno negovalna služba (Cilj zdravstveno negovalne službe je doseči optimalno zdravje, blaginjo in kakovost življenja. Storitve zdravstvene nege predstavljajo največji posamezni element zagotavljanja nege slabotnim, bolnim in umirajočim, obenem pa prispevajo k vzdrževanju zdravja in preprečevanju bolezni);
- Fizioterapija (Za zdravo in aktivno življenje je psihofizična kondicija nepogrešljiva. Ohranjanje le-te v pozno starost prispeva k pozitivni samopodobi posameznika, zato je fizioterapija pomemben del v celostni rehabilitaciji starostnikov. Na voljo so različni individualno prilagojeni programi in skupinske rekreativne dejavnosti. Vsebuje različne metode in postopke za lajšanje bolečin pri kroničnih in akutnih obolenjih, različne tehnike razgibavanj za izboljšanje, vzdrževanje in ohranitev telesnih zmogljivosti stanovalcev);
- Delovna terapija (Namenjena je ohranjanju, spodbujanju in večanju posameznikove samostojnosti. Določen del delovne terapije je namenjen zadovoljevanju kulturnih, duhovnih in duševnih potreb, organizaciji dejavnosti za aktivno preživljanje prostega

časa ter pri navezovanju novih poznanstev. Zelo pomembno je biti aktiven, saj to bistveno pripomore k pozitivni samopodobi in krepi občutek pripadnosti. Stanovalci zelo veliko prispevajo k temu, da vsak center posebej postane dom);

- Socialna služba (Socialna delavka je največkrat prva kontaktna oseba s katero se prosilec ali njegovi svojci srečajo. Osnovne naloge socialne službe so dvig kvalitete življenja, razvoj in ohranjanje samostojnosti, omogočati aktivno preživljanje prostega časa ob upoštevanju posameznikovega načina življenja, njegovih želja in interesov. Obsega oblikovanje, izvajanje in spremljanje individualnih programov, kontaktiranje in sodelovanje s posameznikom ter s svojci, sodelovanje z drugimi institucijami in strokovnimi delavci ter organizacijo prostočasnih dejavnosti);
- Služba prehrane (Hrana je osnova za delovanje organizma in pomembno vpliva na ohranjanje ter krepitev zdravja tudi v tretjem življenjskem obdobju. Pripravlja se predvsem varovalna prehrana, ki je primerna za starostnike. S sodelovanjem z zdravstveno negovalno službo se jedilniki prilagajajo v prid in zadovoljstvo naših stanovalcev. HACCP sitem je predstavlja strokovni in sistematični pristop k zagotavljanju varne prehrane, odgovornost za varnost živil, ustreznost živil in izdelkov, notranji nadzor ter našo odgovornost kot nosilca dejavnosti. Zaposleni v službi prehrane bodo z veseljem sprejeli in pogostili tudi obiskovalce in jih pogostili v prostorih bifeja, kjer lahko s svojci poklepetajo ob skodelici kave);
- Tehnične službe (So usmerjene predvsem v urejanje notranjosti Centrov in okolice, odpravljanje napak in okvar naprav in opreme za katere ni potrebna strokovna zunanja pomoč).

Z našimi pričakovanji in željami stanovalcev želimo podčrtati namen našega delovanja v luči hotenj vseh, ki se trudimo delati tako, da delo ne bo zgolj to, pač pa predvsem poslanstvo - prižgati lučke zadovoljstva v očeh vseh, ki so naša družina.

Gospodarske razmere in tržni položaj v letu 2009

V Sloveniji se, podobno kot v drugih gospodarsko razvitih evropskih državah, starostna struktura prebivalstva spreminja. Opazni so premiki v demografski strukturi prebivalstva, saj delež starejših narašča medtem ko se znižuje odstotek rodnosti. V sodobnih družbah lahko poleg pozitivnih premikov opazimo tudi vrsto negativnih procesov v družbeni strukturi, ki so prisotni tudi v našem okolju. Podiranje tradicionalnih oblik družine, čedalje večja homogenost upokojskih družin, spreminjanje vrednost, povečevanje ekonomske in socialne razslojenosti ter drugi pojavi potiskajo del starejšega prebivalstva pogosto na družbeno obrobje.

Danes najhitreje naraščajoča starostna skupina prebivalstva v svetu so najstarejši; to so tisti, ki so že dosegli starost 80 let in več. Ta starostna skupina naraste na leto za 3,8% in predstavlja več kot desetino števila vseh starejših prebivalcev sveta. Do sredine 21. stoletja bo po pričakovanjih že ena petina vseh starejših starih 80 let in več. Število stoletnikov (starih sto let ali več) pa se bo povečalo 15-krat, s približno 145.000 v letu 1999 na 2,2 milijona do leta 2050.

Največja vzroka staranja prebivalstva sta upadanje rodnosti in podaljševanje življenjske dobe prebivalstva v daljšem obdobju. V Sloveniji se je v zadnjih petdesetih letih število rojstev skoraj preplopolovilo. Število otrok v Sloveniji v starosti 0-14 let in njihov delež v starostni sestavi prebivalstva se hitro zmanjšujeta, število prebivalcev v starosti 65 let ali več pa se hitro povečuje. V vseh državah članicah EU bo pričakovano trajanje življenja žensk leta 2050 po predvidevanjih višje od 80 let.

Po podatkih Statističnega urada republike Slovenije je v Sloveniji na dan 30. junij 2009 živel 2.042.335 prebivalcev od tega 258.720 starih 65 in več let in 78.140 starih 80 in več let. V primerjavi z decembrom 2007 se je prebivalstvo povečalo za 0,5%. Delež oseb starejših od 65 let je že ob popisu 1991 presegel 11%, do leta 2002 se je povečal na 14,7%, sredi leta 2009 pa je bilo pri nas 16,5% starejših od 65 let, kar pomeni, da je toliko starih že 336.860 prebivalcev Slovenije.

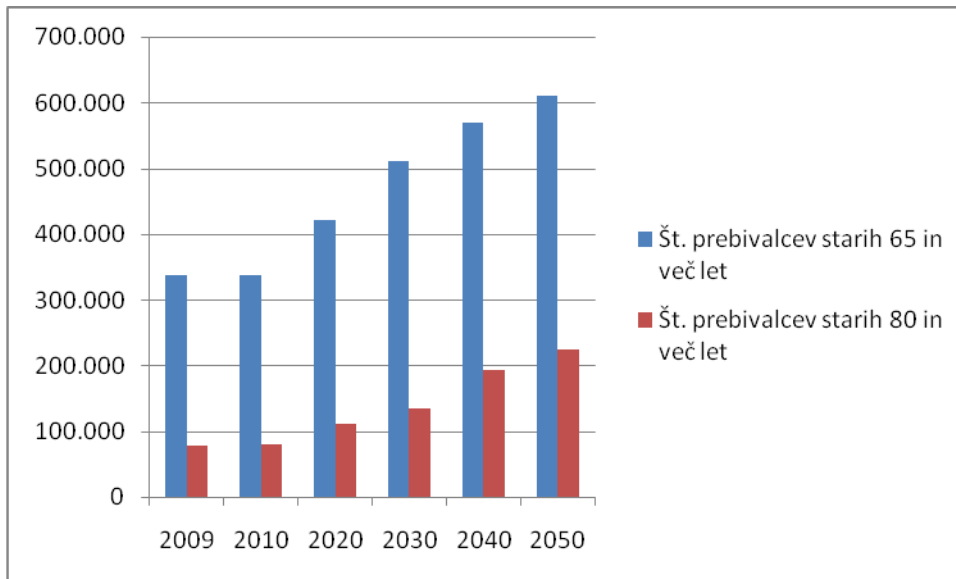
V tabeli št 2. na 30. junij 2009 in Eurostatova projekcija prebivalstva Slovenije do leta 2050. Iz tabele je razvidno, da bomo ob predpostavki, da 5% prebivalcev starejših od 65 let potrebuje institucionalno varstvo, morali do leta 2050 podvojiti kapacitete v domovih za starejše. Zaradi hitrega večanja števila starih nad 80 let pa bomo morali kapacitete pravzaprav počtetveriti.

Tabela št. 2: Projekcija prebivalstva Slovenije do leta 2050

	2009	2010	2020	2030	2040	2050
Število prebivalcev v Sloveniji	2.042.335	2.034.220	2.058.003	2.022.872	1.957.942	1.878.003
Število prebivalcev starih 65 in več let	336.860	338.151	420.217	511.533	569.366	610.430
Število prebivalcev starih 80 in več let	78.140	79.622	111.320	135.110	193.333	224.641
Delež prebivalcev starih 65 in več let	16,49%	16,6%	20,4%	25,3%	29,1%	32,5%
Delež prebivalcev starih 80 in več let	3,82%	3,9%	5,4%	6,7%	9,9%	12,0%
Potrebno število mest v institucionalnem varstvu (5% starih 65 in več let)	16.843	16.908	21.011	25.577	28.468	30.522

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Graf št. 1: Projekcija števila starejših v Sloveniji od 2009 do 2050

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Deset odstotkov starostnikov med 65. in 70. letom trpi zaradi demence. Nato pa pogostnost s starostjo strmo raste. Tako ima demenco skoraj polovica starejših od 85 let. Ocenjujemo, da je v Sloveniji 25.000 oseb z demenco. Zaradi staranja prebivalstva pričakujemo, da se bo število oseb z demenco v naslednjih dvajsetih letih vsaj podvojilo. Hkrati pa ugotavljajo, da je tudi število obolelih, mlajših od 50 let, iz leta v leto večje.

Podobno hitro bodo naraščale potrebe po posebnih oblikah oskrbe in varstva dementnih oseb, če predpostavimo, da zdravstvo ne bo našlo učinkovitega zdravila in da se nadaljnje daljšanje življenjske dobe deleža ljudi z demenco ne bo povečalo. Po podatkih mednarodnih zdravstvenih organizacij boleha za demenco približno 5% vseh starejših od 60 let. V Sloveniji ima resne težave 1/3 starostnikov v domovih za starejše. Če ocenimo, da desetina od teh zahteva posebno obravnavo, bodo potrebe po posebnih oblikah varstva in posebej arhitektonsko prirejenih domovih naraščale kot prikazuje tabela št. 2.

Tabela št. 3: Potrebe po posebnih oblikah varstva v obdobju 2010-2050

	2010	2020	2030	2040	2050
Število dementnih oseb, ki potrebujejo posebne oblike varstva	1.411	1.719	2.134	2.385	2.542
Število potrebnih oddelkov (22 stanovanecv na oddelek)	64	78	97	108	116

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Treba je poudariti, da bolezen ne prizadene zgolj bolnika, ampak tudi bližnje, ki zanj skrbijo. Prva huda preizkušnja je soočenje z boleznijo in njenimi posledicami, z napredovanjem bolezni pa je skrb za obolelega vse bolj obremenjujoča, saj postaja povsem odvisen od tuje pomoči. Za bolnika je najbolje, da čim dlje ostane v domačem okolju, vendar je nastanitev v domu starejših občanov včasih neizogibna.

Tržni delež

Tržni delež Deos-ovih Centrov znaša 3,9 odstotka s 663 (s 5% dovoljenim povečanje) mesti od skupnih 16978 mest v vseh domovih za starejše v Sloveniji.

Nadaljnja usmeritev družbe Deos d.d. je torej povečati tržni delež in postati največji ponudnik prostih mest v domovih za starejše ter ob tem izvajati ostale storitve, ki sodijo v okvir socialnega varstva ter zdravstva.

Izvajanje dejavnosti

Stanovalci, ki se odločajo za bivanje pri nas, prihajajo iz najrazličnejših okolij, tako socialnih, kot lokalnih. Po nekaj letih delovanja je že čutiti korenine, čutiti je pozitiven odnos okolice. V letu 2009 je bila v okviru poslovanja največ pozornosti namenjeno nadaljnjemu vzpostavljanju pogojev za zagotavljanje vseh storitev, ki stanovalcem omogočajo čim boljše nego in oskrbo ter udobno in varno počutje v Centru. Center je v ta namen organiziral različne aktivnosti, ki stanovalce spodbujajo k aktivnemu življenju in jim ohranjajo njihove telesne in duševne sposobnosti.

Naša pglavitna naloga je nuditi kvalitetno oskrbo in nego starejšim osebam, ki zaradi starosti ali drugih okoliščin ne morejo živeti v svojem domačem okolju oziroma želijo jesen svojega življenja preživeti v instituciji, ki jim lahko nudi ustrezno celodnevno oskrbo. Zagotavljanje načela na področju varstva starejših, ki zagotavlja v okviru celovite skrbi za starejše, posamezniku možnost izbire. Razbremenitev svojcev, ki zaradi stanovanjskih, delovnih in drugih okoliščin ne morejo poskrbeti za svojega starega človeka. Pričakujoče hitro naraščanje števila starejših oseb v najvišji starostni skupini, torej v skupini, ki potrebuje pri vsakdanjih aktivnostih celodnevno oskrbo ter povpraševanje po prostih mestih v domovih za stare ljudi, ki je večje od trenutne ponudbe, narekuje celotni družbi, da se na to ustrezno pripravi.

Stanovalcem na varovanih oddelkih so bili s pomočjo delovnih animatork ustvarjeni pogoji za njihovo boljše varnost, s posebnimi delovnimi pristopi pa zagotovljeno, da je bilo njihovo življenje čim bolj prilagojeno življenju, ki so ga živeli v svojem domačem okolju.

Prostovoljno delo je postalo tista oblika sodelovanja z okoljem, ki resnično prinaša veliko vedrine v naše Centre. Osnovne in srednje šole so v nas prepoznale ustanovo, s katero mladi prostovoljci z lahkoto navežejo stik. Redno opravljanje prostovoljnega dela, ki v večini primerov preseže zahtevano število ur, ki naj bi jih učenci in dijaki opravili, je postalo pri nas stalnica. Omeniti velja, da se svojega poslanstva zavedajo in pokažejo ob tem veliko mero pripravljenosti pomagati stanovalcem v najrazličnejših situacijah; deliti z njimi čas ob prebiranju knjig in časopisov, jih spremljati na sprehode, urejati zanje malenkosti in še in še bi lahko naštevali.

V Centru starejših Gornji Grad je delež stanovalcev matične občine dosegel dokaj nizek odstotek. Tako smo imeli na dan 31.12.2009 35 stanovalcev iz občin Mozirske UE, od tega 21 stanovalcev iz občine Gornji Grad. V letu 2009 smo imeli 102 sprejema, domov oz. v druge domove se je preselilo 42 stanovalcev, 60 stanovalcev pa je umrlo. Povprečna starost stanovalcev je bila pri ženskah 81 let, pri moških pa 76 let.

V obdobju od 1.1.2009 pa do 31.12.2009 smo v Centru starejših Cerknica opravili 82 sprejemov. V navedenem obdobju je bilo prejetih 320 novih vlog. V letu 2009 je bilo preseljenih 19 stanovalcev, 58 stanovalcev pa je umrlo. Center starejših Cerknica je bil na dan 31.12.2009 polno zaseden. Iz matične občine Cerknica je bilo 37 stanovalcev ali 23,11%. Stanovalcev iz drugih občin Upravne enote Cerknica pa je bilo 11 ali 6,89%.

Kapacitete Centra starejših Medvode so bile polno zasedene. V letu 2009 smo prejeli 412 vlog (kar je 156 vlog manj kot v preteklem letu). 362 vlog je bilo popolnih in uvrščenih na seznam čakajočih prosilcev in 50 je bilo nepopolnih vlog. Vedno več je neaktualnih vlog, vendar nam svojci oz. prosilci sami svojih rešitev v zvezi s prošnjo niso sporočili.

V letu 2009 smo sprejeli 57 novih stanovalcev, izselilo se je 9 stanovalcev, imeli smo tudi 6 začasnih sprejemov. Umrlo je 44 stanovalcev.

Center je bil na dan 31.12.2009 100 % zaseden. Iz matične občine Medvode smo imeli 78 stanovalcev ali 39,6%. Stanovalcev iz drugih občin Upravne enote Ljubljana je bilo 89 ali 46,2%, stanovalcev iz drugih občin pa 28 ali 14,2%.

V oskrbovanih stanovanjih znotraj Centra smo imeli na dan 31.12.2009 17 stanovalcev, v oskrbovanih stanovanjih v hišicah Zbiljskega gaja 7 stanovalcev in 20 stanovalcev v oskrbovanih stanovanjih v Šiški na Trgu komandanta Staneta 15.

V obdobju od 5.10.2009 pa do 31.12.2009 je bilo v Centru starejših Trnovo opravljenih 154 sprejemov in prejetih 795 prošenj. V drugi socialnovarstveni zavod je bilo preseljenih 5 stanovalcev, nazaj na domači naslov sta bila preseljena 2 stanovalca, 14 stanovalcev pa je umrlo.

Center je bil na dan 31.12.2009 98,72% zaseden. Iz matične občine Ljubljana je bilo 131 stanovalcev ali 85,06%. Stanovalcev iz drugih občin pa je bilo 23 ali 14,94%.

Spodnja tabela prikazuje stanje stanovalcev v letu 2009.

Tabela št. 4: Stanje stanovalcev v letu 2009

STANOVALCI	Gornji Grad	Medvode	Cerknica	Trnovo
Kapaciteta centra	154	195	157	156
Povprečno število stanovalcev v letu 2009	163	197	160	149*
Stanovanci iz matične občine	21	78	37	131
Stanovanci matične upravne enote	35	89	11	
Stanovanci iz drugih občin na dan 31.12.2009	98	35	112	23
Stanovanci v oskrbovanih stanovanjih na dan 31.12.2009	/	28	/	8
Število kosil, ki jih razvažamo starostnikom na dom	/	25	/	/

* povprečno število stanovalcev v decembru 2009

Kapacitete Centrov so bile konec leta 2009 polno zasedene. V letu 2009 smo imeli v povprečju 669 stanovalcev, izmed vseh jih je 267 prihajalo iz matične občine, to je 40%. Iz matične upravne enote je bilo 135 stanovalcev ali 20%. Preostanek pa so predstavljali stanovanci iz drugih slovenskih občin.

Tabela št. 5: Stanovanci po starosti na dan 31.12.2009

STAROSTNI RAZRED	VSI ŠTEVILO	Gornji Grad	Medvode	Cerknica	Trnovo
Do 65 let	28	9	8	7	4
Nad 65 do 69 let	34	11	13	8	2
Nad 70 do 74 let	41	15	10	9	7
Nad 75 do 79 let	108	30	21	32	25
Nad 80 do 84 let	173	40	46	42	45
Nad 85 do 89 let	197	45	57	47	48
Nad 90 do 94 let	66	3	40	9	14
Nad 95 do 99 let	15	1		6	8
Nad 100 let	1	/		/	1
SKUPAJ:	663	154	195	160	154

Iz tabele številka 5 je razvidno, da je bilo na dan 31. december 2009 v vseh Centrih skupaj 663 stanovalcev. Največ stanovalcev je v razredu od 85 do 89 let.

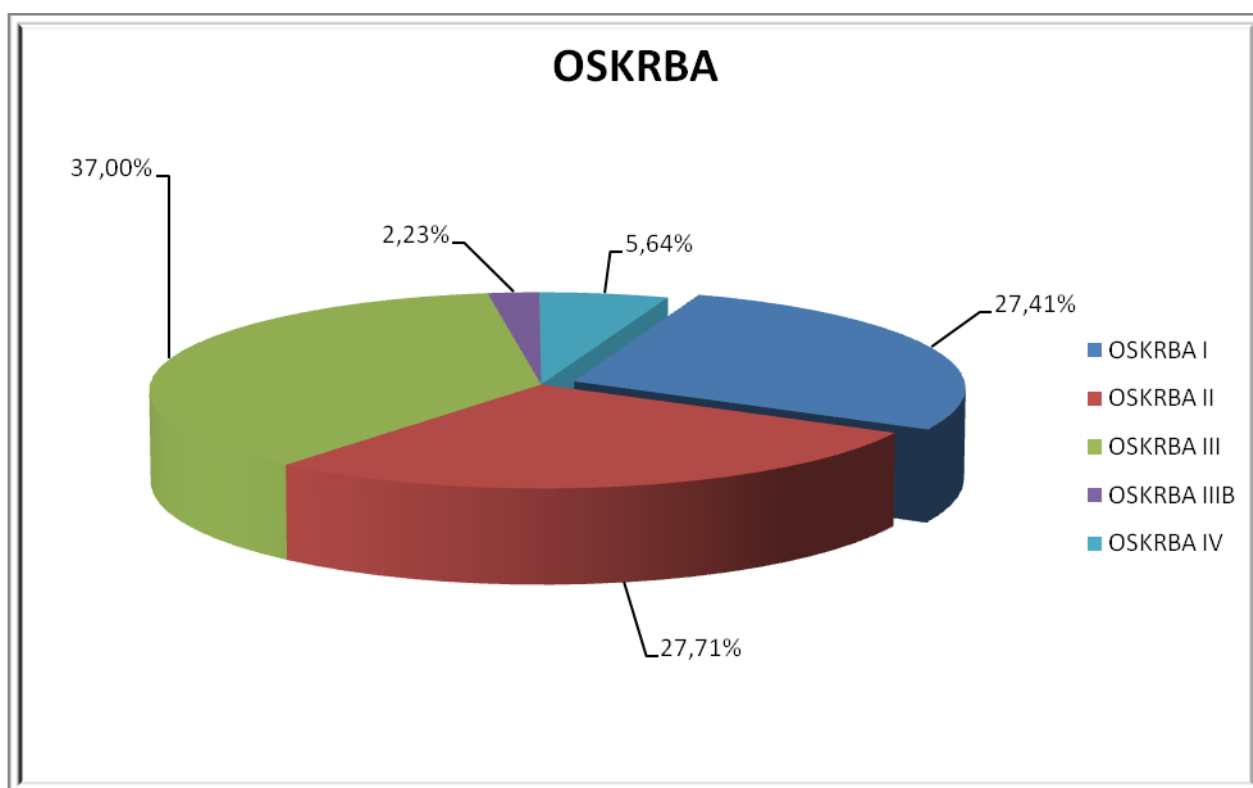
Oskrba

Tabela št. 6: Število opravljenih dni oskrbe v letu 2009

MESEC	OSKRBA I	OSKRBA II	OSKRBA III	OSKRBA IIIB	OSKRBA IV	DRUGI	SKUPAJ
januar	4.372	4.209	6.344	316	539	0	15.780
februar	3.903	3.940	5.731	291	560	0	14.425
marec	4.312	4.531	6.023	409	635	0	15.910
april	4.189	4.342	5.876	375	639	0	15.421
maj	4.444	4.363	5.999	383	728	12	15.929
junij	4.227	4.248	5.895	380	720	14	15.484
julij	4.460	4.346	5.890	372	980	0	16.048
avgust	4.446	4.432	5.751	335	1.010	0	15.974
september	4.346	4.218	5.545	300	986	0	15.395
oktober	4.832	4.972	5.956	353	1.194	0	17.307
november	5.085	5.307	6.572	405	1.499	0	18.868
december	5.390	5.683	7.326	483	1.626	0	20.508
SKUPAJ	54.006	54.591	72.908	4.402	11.116	26	197.049

Tabela številka 6 prikazuje, da je bilo največje število opravljenih dni oskrbe v mesecu decembru, najmanj pa v februarju. Največ je bilo opravljenih oskrb III in sicer 37%. Skupaj v vseh štirih Centrih je bilo opravljenih 197.049 dni oskrbe, kar je za 9272 dni oskrbe več kot v letu 2008. To je predvsem zaradi odprtja Centra Trnovo v oktobru.

Graf št. 2: Oskrba po kategorijah v letu 2009

Iz grafa št. 2 je razvidno, da je vse mesece poslovanja najvišji delež stanovalcev razvrščenih v oskrbo III., saj je bilo v omenjeni oskrbi opravljenih 72.908 dni oskrbe (37%). V oskrbi I. je bilo

opravljenih 54.006 dni oskrbe (27,41%), v oskrbi II 54.591 (27,71%) in v oskrbi IV 11.116 dni oskrbe (5,64%). Najmanj oskrbovanih dni smo imeli v oskrbi IIIB. To je 4402 oskrbovanih dni oz. 2,23%.

Tabela št. 7: Število opravljenih dni osnovne in socialne oskrbe v oskrbovanih stanovanjih

Mesec	M1	M2	Č1	Č2	Č3	Č4	Č5	P1	P2	P3	O3	O4	Skup.
Januar	7	31	155	62	148		31	62	31	62			589
Februar		28	140	56	140		28	56	28	28			504
Marec		31	155	62	155		31	62	31	31			558
April	24	30	150	50	113		30	53	30	30			510
Maj	20	31	155	62	104		31	62	31	31			527
Junij		30	150	60	120		30	60	30	30			510
Julij	8	31	155	54	121		31	62	31	31			524
Avgust	7	31	155	62	155		31	55	31	31			558
Sept.	7	30	173	30	150		9	60	30	30			519
Oktober	4	31	186	31	155			48	31	31			517
Nov.		30	180	30	150			60	30	30			510
Dec.		31	186		155			62	31	31			496
Skupaj	77	365	1940	559	1666		252	702	365	396			6322

Legenda:

M1 – minimalni paket

M2 – minimalni paket s kosilom

M3 – minimalni paket s tremi obroki hrane

Č1 – četrtinski osnovni paket

Č2 – četrtinski osnovni paket s kosilom

Č3 – četrtinski osnovni paket s tremi obroki hrane

Č5 – četrtinski osnovni paket s tremi obroki hrane in korišč. delovne terapije in fizioterapije

P1 – polovični osnovni paket

P2 – polovični osnovni paket s kosilom

P3 – polovični osnovni paket s tremi obroki hrane

O3 – osnovni paket s tremi obroki hrane

O5 – osnovni paket s tremi obroki hrane in koriščenjem delovne terapije in fizioterapije

V letu 2009 smo opravili 6322 dni osnovne in socialne oskrbe v oskrbovanih stanovanjih, kar je za 1427 dni manj kot v predhodnem letu 2008.

Tabela št. 8: Število opravljenih dni osnovne in socialne oskrbe v hiškah Zbiljskega gaja

MESEC	M1 (št.dni)	M2 (št. dni)	SO (št. ur)	OO (št.ur)	prevoz (št.ur)	kosilo razvoz	kreat. del.	hiš. stor.	kopanje
Jan	248	31		1	1				
Feb	196	28	29	2					
Mar	248	31	53	3	1				
Apr	248	30	14	2,5		24			
Maj	240			2,5		26		0,5	
Jun	240			1	0,5	23			
Jul	248			2	2	16		0,25	
Avg	248			0,5	0,5	23			
Sep	240			1,5	1	41			
Okt	186			3	0,5	57		0,25	
Nov	180			3	0,25	48			
Dec	186	31	0,5	4	1,5	11			
SKUPAJ	2708	151	96,5	24	6,25	269		1	

Legenda:

M1– minimalni paket

M2 – minimalni paket s kosilom

OO – osnovna oskrba

SO – socialna oskrba

Iz tabele je razvidno, da so stanovalci v letu 2009 pretežno uporabljali minimalni paket, ki vsebuje 24 urno varovanje s pomočjo t.i. rdečega gumba (to so nujni klici), ostale storitve pa so naročali v skladu s potrebami po veljavnem ceniku.

Tabela št 9: Število opravljenih storitev v oskrbovanih stanovanjih v Šiški

MESEC	M1 (št.dni)	Č1 (št.dni)	Č2 (št.dni)	SKUPAJ
Jan		434		434
Feb		392		392
Mar	155	310		465
Apr	171	279		450
Maj	217	279		496
Jun	270	270		540
Jul	279	283	161	723
Avg	279	310	163	752
Sep	270	300		570
Okt	358	293		651
Nov	360	240		600
Dec	372	248		620
SKUPAJ	2731	3638	324	6693

Legenda:

M1 - minimalni paket

Č1 – četrtnski osnovni paket

Č2 – četrtnski osnovni paket s kosilom

Četrtnski osnovni paket obsega 4 ure osnovne oskrbe in 1 uro socialne oskrbe.

V letu 2009 smo opravili 6693 dni opravljenih storitev v oskrbovanih stanovanjih v Šiški, kar je za 4531 dni več kot v predhodnem letu 2008.

V Centru starejših Trnovo glede na to, da se stanovalci v oskrbovana stanovanja vseljujejo postopoma imamo na dan 31.12.2009 sklenjene 3 četrtnske pakete in 4 četrtnske pakete s kosilom. Število oskrbovanih oseb nameravamo povečati v letu 2010, ko se bodo tudi vsa stanovanja napolnila.

Zdravstvena nega

Zdravstvena nega je celovita dejavnost, ki se ukvarja s posameznikom-stanovalcem individualno in je proces timskega dela, pri katerem poleg zdravstvenega kadra sodelujejo tudi ostali delavci v Centrih. V počitniškem času smo dali dijakom in študentom možnost, da pridobijo praktično znanje in izkušnje v naših Centrih. Zdravstveno nego smo kontinuirano zagotavljali za vse stanovalce Centrov 24 ur na dan, vse dni v letu. Medicinske sestre so odgovorne za naloge zdravstvene nege, ki jih opravljajo avtonomno. Strokovno usposobljeno osebje (diplomirane medicinske sestre, zdravstveni tehniki, bolničarji, bolniški strežniki) pod vodstvom vodje službe zdravstvene nege in oskrbe skrbi za celovito strokovno izvajanje zdravstvene nege in oskrbe, stanovalcem in njihovim svojcem pa so vedno na voljo pri reševanju morebitnih težav ter dajanju informacij o stanju stanovalcev.

V Centru starejših Cerknica je osnovno zdravstveno dejavnost izvajal zasebni Zavod za zdravstvene dejavnosti in svetovanje Evita iz Cerknice, ki ima za dejavnost v Centru starejših Cerknica podeljeno koncesijo v obsegu 0,45 zdravstvene ekipe. Ambulanta deluje v prostorih Centra in sicer vsak dan, razen ob torkih v popoldanskem času od 16. do 20.30. ure, ob četrkih pa dopoldne od 10 do 13.40 ure.

Izven navedenega obratovalnega časa je bila osnovna zdravstvena oskrba stanovalcev organizirana v okviru dežurne zdravstvene službe Zdravstvenega doma Cerknica.

Specialistični medicinski pregledi so se izvajali:

- specialist nevropsihiater v pogodbenem razmerju (vsako drugo sredo v mesecu)
- Diabetološka ambulanta se je izvajala v okviru Zdravstvenega doma Cerknica

V Gornjem Gradu je na podlagi soglasja Ministrstva za zdravje in pozitivnega mnenja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije občinski svet občine Gornji Grad sprejel sklep o podelitvi koncesije za opravljanje javne zdravstvene dejavnosti na področju splošne medicine koncesionarki gospe Kseniji Mijin Steiner, dr. med. na lokaciji centra starejših Gornji Grad z odločbo občinske uprave. Delo je opravljala v domski ambulanti in ob postelji stanovalcev od ponedeljka do četrтка. Ob dnevih, ko stalna splošna zdravnica ni bila dosegljiva, smo dobro sodelovali z dežurno ekipo JZ ZD Mozirje. Za specialistične medicinske preglede sta skrbela specialist nevropsihiater in specialist internist.

V Centru starejših Medvode je splošnega zdravnika zagotavljal Zdravstveni dom Medvode in je bil v našem centru prisoten vse delovne dni v tednu. Ob nedelja in praznikih, ko stalni splošni zdravnik ni dosegljiv, uspešno sodelujemo z dežurno ekipo Nujne medicinske pomoči v Ljubljani. Za specialistične medicinske preglede sta skrbela specialist fiziater in specialist psihiater.

V Centru starejših Trnovo sta bile tudi vsak dan prisotni dve zdravnici iz Zdravstvenega doma Vič, kateri sta izmenično delali v ambulanti. Ponedeljek, torek in sredo je ordinirala dr. Simona Borenšek Repar, v četrtek in petek pa dr. Tina Zadnikar Modrej. Ambulanta je bila odprta vsak dan med 11:00 in 15:00 uro. Ob sobotah, nedeljah in praznikih ko zdravnici nista bili dosegljivi smo sodelovali z Splošno nujno medicinsko pomočjo-SNMP iz Kliničnega centra.

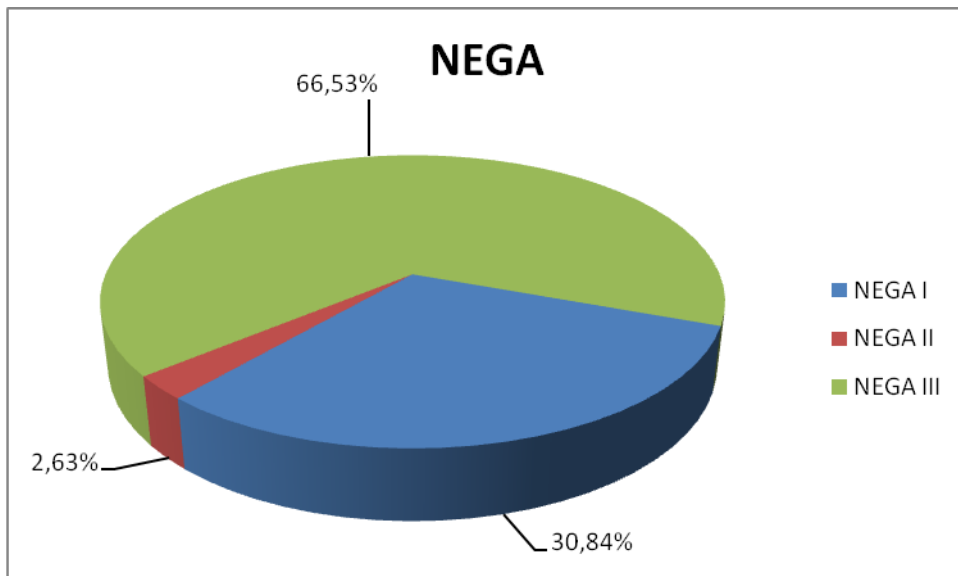
Za specialistične psihiatrične medicinske preglede je skrbela psihiatrinja Dr. Rajka Stavrević, ki je v Centru sodelovala vsak drugi četrtek v mesecu.

Tabela št. 10: Število opravljenih neg po mesecih leta 2009

MESEC	NEGA I	NEGA II	NEGA III	SKUPAJ
januar	4.138	350	10.791	15.279
februar	3.793	470	9.710	13.973
marec	4.327	406	10.761	15.494
april	14.239	322	10.369	24.930
maj	4.275	451	10.687	15.413
junij	3.969	473	10.606	15.048
julij	4.025	356	11.146	15.527
avgust	4.068	353	11.150	15.571
september	3.827	407	10.818	15.052
oktober	4.392	546	11.550	16.488
november	4.723	623	12.077	17.423
december	5.792	487	13.148	19.427
SKUPAJ	61.568	5.244	132.813	199.625

V letu 2009 je bilo skupaj opravljenih 199.625 dni zdravstvene nege. Kot vsako leto doslej je bilo največ opravljenih zdravstvenih nege III to je 132.813 dni oziroma 66,53%, sledi ji nega I z 61.568 dni nege oziroma 30,84%. Najmanj zdravstvenih nege je bilo opravljenih v negi II in sicer 5.244 dni ali 2,63%.

Graf št. 3: Zdravstvena nega po kategorijah v letu 2009

Kvalitetno kontinuiteto zagotavljamo z ustno in pisno predajo službe (raport), ki se vrši ob vsakem prihodu na delovno mesto. Pri predaji službe je prisotna vodja zdravstveno negovalne enote in višje sestre.

V letu 2009 se gibanje potreb po inkontinenčnih pripomočkih ni veliko spremenilo glede na prejšnja leta.. Uporabnike smo obravnavali glede na njihove potrebe in predpisane standarde. Inkontinenčne pripomočke sta nam dobavljala dva dobavitelja dveh različnih proizvajalcev. Za pravilno uporabo izdelkov je bilo za zdravstveno in negovalno osebje izvedeno tudi izobraževanje.

V povprečju smo imeli 466 inkontinentnih stanovalcev, kar predstavlja 69,7% vseh oskrbovancev. V povprečju je bilo 74 stanovalcev ali 16,74% razvrščenih v I. stopnjo inkontinence-srednja inkontinenca, 166 stanovalcev ali 35,62% v II. stopnjo inkontinence-težka inkontinenca in 226 stanovalcev oziroma 47,64% v III. stopnjo inkontinence-zelo težka inkontinenca. Kot prikazuje tabela št. 8 je bila polovica inkontinentnih stanovalcev razvrščena v stopnjo z zelo težko inkontinenco.

Tabela št. 11: Stopnja inkontinence stanovalcev po mesecih leta 2009

LETO 2009	Skupno št. inkontinentnih	Skupno %	Gornji Grad	Medvode	Cerknica	Trnovo
Srednja inkontinenca	74	15,88	19	18	22	15
Težka inkontinenca	166	35,62	36	56	29	45
Zelo težka inkontinenca	226	48,50	50	84	79	13
SKUPAJ (POVPREČJE)	466	100,00%	105	158	130	73

Bolezenska stanja v centrih so se beležila po principu šifriranja po mednarodni klasifikaciji bolezni-MKB. V letu 2009 je bilo opredeljenih največ diagnoz na področju srčnih obolenj.

V Centru starejših Medvode smo nadaljevali z razvojem na oddelku za dementne stanovalce, ki se nahaja v tretjem nadstropju zdravstveno negovalne enote. Za stalni nadzor nad njihovim stanjem skrbijo zdravstveni tehnik, bolničar in strežnica.

V centrih smo izvajali zdravstveno nego, rehabilitacijo in zdravljenje stanovalcev. Preprečevanje okužb pri vseh teh procesih je bilo zelo pomembno, saj smo s tem prispevali k kakovostnejšemu bivanju stanovalcev v Centru. Poleg kakovosti bivanja stanovalcev ter dela zaposlenih smo zmanjšali tudi stroške zdravljenja.

Delo socialne službe

Socialno delo v domovih je pomemben člen v delovanju mreže zagotavljanja socialno varstvenih storitev starejšim osebam. Socialni delavci ne ponujajo le pomoči stanovalcem v domovih in prosilcem za sprejem, ampak svoje strokovno delo širijo tudi na svojce, prijatelje in znance uporabnikov ter druge organizacije. Zato so poglobljena in aktualizirana znanja in izkušnje, ki jih ponuja dobra praksa še kako pomembne. Glede na to je priprava na sprejem in pozorno spremljanje stanovalcev ob prilagajanju na novo življenjsko okolje ena od najbolj pomembnih nalog socialne službe. Delo socialne službe je v letu 2009 potekalo podobno, kot v prejšnjem letu. Zajemalo je predvsem individualno delo, nekaj pa je bilo tudi skupinskega dela. Socialne delavke so sodelovale na vseh sestankih s stanovalci in na praznovanjih rojstnih dni stanovalcev ter se udeleževale Aktiva socialnih delavk.

V okviru socialne službe smo težili k temu, da bi stanovalci/ke Centra čimbolj prostovoljno soodločali o svojem vsakdanjem življenju in počutju (dnevni red, prehrana in čas obrokov, svojsko preživljanje prostega časa in razvedrila, nedotakljivost zasebnega kotička, omogočanje kulturnega, verskega in družabnega življenja...).

Socialno delo v Centru je bilo načrtovano na naslednjih pomembnih področjih:

- priprava oz. postopek za sprejem stanovalca v Center,
- sprejem,
- pomoč novemu stanovalcu pri vključevanju – prilagajanju v domsko življenje delo s svojci in skrbniki,
- svetovalno delo pri reševanju osebnih stisk in težav na področju medčloveških odnosov,
- urejanje socialno – varstvenih pravic,
- seznanjanje stanovalcev o možnosti pritožbe zoper odločbe doma o sprejemu, premestitvi in odpustu,

- izdelava individualnega načrta skupaj s stanovalcem,
- organiziranje kulturnih, razvedrilnih in športnih aktivnosti,
- povezovanje in sodelovanje s službami v domu,
- sodelovanje z drugimi ustreznimi službami izven Centra,
- uvajanje in razvijanje preventivnih programov na področju socialnega varstva,
- izvajanje in širjenje mreže skupin starih za samopomoč v domu,
- razvijanje različnih oblik prostovoljnega dela v domu,
- prostovoljno delo učencev osnovnih in srednjih šol,
- individualno prostovoljno delo odraslih oseb in
- sodelovanje z društvi.

Fizioterapija

Fizioterapija je zdravstvena dejavnost, ki preprečuje, odkriva in izboljšuje kronične motnje gibanja. Pri našem delu smo si postavili kot prioriteto kvaliteta življenja stanovalcev. Osnova za to pa je, da vsakega ležečega stanovalca poskušamo čim prej vertikalizirati, opremiti z ustreznimi pripomočki in mu omogočiti čimbolj samostojno gibanje. Fizioterapija se izvaja v prostoru fizioterapije, po potrebi pa tudi na oddelkih.

Storitve so se izvajale po navodilih splošnih zdravnic (preko internih napotnic) oziroma po pregledu zdravnika specialista fizikalne medicine in rehabilitacije. Fiziater sproti pregleda novo sprejete stanovalce, prav tako pa se sproti spremljajo tudi rezultati fizioterapevtskih obravnav in se vnašajo storitve in statistike fiziatrične ambulante.

Za doseg ciljev dela v fizioterapiji so se izvajali različni programi. Obravnava stanovalcev je bila skupinska in individualna. Za ohranitev telesnih funkcij se je izvajala skupinska vadba telesnih aktivnosti. Organizirani sta bili dve skupinski telovadbi:

- skupinska telovadba za pokretne stanovalce in
- skupinska telovadba za težje pokretne.

Del fizioterapevtskega programa se je izvajal individualno na oddelkih in v prostorih fizioterapije. Izvajali so se različni programi s ciljem ohranitve telesnih funkcij:

- individualni vzdrževalni programi, pri katerih se je z različnimi tehnikami razgibanja in vaj, pravilnimi položaji in vertikalizacijo preprečevalo obolenja, ki jih povzroča ležanje in ohranjanje mobilnosti in samostojnosti;
- preventiva obolenj, ti programi so zajemali teste telesnih zmogljivosti, zdravstveno vzgojo (poučevanje o pomenu telesne vadbe, nevarnosti padcev, dejavniki tveganja za zdravje);
- ohranitev samostojnosti.

Za izboljšanje telesnih zmogljivosti so se izvajali naslednji programi:

- program redukcije po nevroloških obolenjih,

- program rehabilitacije po zlomih, amputacijah,
- lajšanje bolečin in
- zdravljenje kroničnih obolenj.

Za lajšanje bolečin so se izvajale različne protibolečinske terapije (elektroterapija, ultrazvok, magnetoterapija, laser, termoterapija) ter različne tehnike sproščanja. Pri izvajanju teh programov so se izvajale predvsem naslednje fizioterapevtske tehnike:

- individualno pasivno in aktivno razgibavanje,
- treningi posedanja, vstajanja, transferja,
- učenje hoje,
- aktivne vaje za gibljivost sklepov in mišično moč,
- dihalne vaje,
- protibolečinske elektroterapije,
- magnetoterapija,
- terapija z ultrazvokom in laserjem,
- termoterapija, krioterapija, vibracijska masaža in razgibavanje na motomed-u.

Delovna terapija

Program delovne terapije se je tesno prepletal s programom fizioterapije in s programom zdravstvene nege, zato je zelo pomembno uspešno sodelovanje.

Obravnavo delovne terapije je bila usmerjena k stanovalcu in je izhajala iz njegovih potreb. Po predhodnem intervjuju s stanovalcem je bil izdelan delovno-terapevtski program, ki je bil individualno zasnovan, izhajal je iz posameznika in njegovega pojmovanja življenjske vloge, ki jo je trenutno želel in zmoget živeti. S pomočjo ostalih strok je bil izdelan individualni načrt obravnave stanovalca.

Delovni terapevt pomaga stanovalcu ob sprejemu in ves čas bivanja v Centru, da najde tiste aktivnosti, s katerimi bolj kvalitetno zaživi v novem okolju. Delovna terapija je stroka, ki v socialni ustanovi posega tako v področje zdravstvene kot socialne dejavnosti. Posamezniku pomaga, da kljub psiho-fizičnim omejitvam lahko opravlja zanj pomembne aktivnosti in uresničuje vloge v vsakodnevnem življenju z največjo možno mero samostojnosti.

V okviru delovne terapije je v Centru potekala individualna obravnava na oddelkih ter skupinska obravnava na različnih področjih dela:

- področje skrbi zase,
- področje produktivnosti in
- področje pristočasnih dejavnosti.

Področje skrbi zase

Področje skrbi zase je delovna terapija po napatitvi zdravnika specialista splošne medicine in specialista fizikalne in rehabilitacijske medicine. Delovna terapija na področju komponent se izvaja skupinsko, na področju dnevnih aktivnosti pa individualno na oddelku. Začne se z vertikalizacijo, transferom na voziček in ostalimi aktivnostmi. S terapevtskimi pripomočki povečamo samostojnost stanovalca.

To področje vključuje uporabo terapevtskih pripomočkov, učenje in osamosvajanje pri dnevnih aktivnostih, svetovanje in aplikacije drobnih terapevtskih pripomočkov, prilagoditev invalidskih vozičkov in učenje uporabe le-teh, svetovanje in prilagoditev življenjskega okolja in vodenje dokumentacije delovne terapije in fizioterapevtske ambulante.

Področje produktivnosti

Individualne aktivnosti:

- urejanje domače knjižnice
- urejanje okolice doma
- priložnostne pomoči

Skupinske aktivnosti:

- gospodinjske aktivnosti enkrat tedensko
- aktivnosti za urjenje kognitivnih funkcij ločeno po oddelkih, garsonjerah in stanovanjih

Področje prostora aktivnosti

- Organiziranje družabnih prireditev:
- (od nastopov otroških pevskih zborov, koncertov različnih pevskih zborov, pogovorov s pesniki in pisatelji, prvomajske budnice, do organizacije dveh izletov za stanovalce, piknika za stanovalce na varovanem oddelku in do božično novoletne zabave za vse stanovalce).

Individualna obravnava

Pri individualni obliki dela ima posameznik več vpliva na terapijo, saj lahko neodvisno od drugih stanovalcev izbere aktivnost, ki ga zadovoljuje in zagotavlja napredek. Posameznik tako lažje izraža svoje občutke in potrebe.

Individualna obravnava je pomembna predvsem za ocenjevanje sposobnosti, ugotavljanje potreb in interesov, izboljšanje spretnosti in pozornosti, spodbujanje zanimanja, sodelovanju in raziskovanju, izboljšanje samostojnosti, treningu dnevnih aktivnosti, potreb po zasebnosti,... Individualna obravnava je potekala v smislu učenja oziroma ohranjanja dnevnih aktivnosti in v obliki funkcionalne terapije.

Skupinska obravnava

Namen skupinske obravnave je razvedrilo, sprostitvev, zadovoljevanje duhovnih in kulturnih potreb, ustvarjalnost, povezovanje, medsebojno spoznavanje in povezovanje Centra s širšo družbeno skupnostjo.

V Centrih smo v letu 2009 pripravili veliko različnih prireditev, kot so:

Februar:

- Pustovanje (GG)

Marec:

- Obisk Ljudskih pevk
- razstava slik slikarja Stanka Gorjupa
- obisk vrtca Gornji Grad, 30.obletnica Vrtca

Maj:

- Športno kinološko društvo Celeia
- Nastop pevskega zbora Centra

September:

- Praznovanje tedna starejših

Oktober:

- Jesenski piknik, nastop učencev iz OŠ Bočna
- Kostanjev piknik

November:

- Nastop moškega pevskega zbora Svoboda Prebold
- Obisk otrok iz OŠ Kolezija

December:

- Miklavževanje,
- nastopi ansamblov
- obisk skavtov in božična večerja
- obisk Dedka Mraza

Prehrana

Center za starejše poleg vseh ostalih storitev oskrbe tudi skrbi za pripravo in postrežbo celodnevne prehrane, primerne starosti in zdravstvenemu stanju stanovalcev. Prehrana je fiziološko uravnotežena in zdravstveno primerna, seveda pa je pri oblikovanju jedilnikov potrebno upoštevati tudi gospodarnost. Pri sestavi prehrane upoštevamo kaloričnost, hranilno in biološko polnovrednost, skrbimo, da so zastopane vse skupine živil in skrbimo, da so obroki porazdeljeni v časovnih razmikih od 3 do 4 ure preko dneva. Zagotovitev zdrave in varne prehrane našim stanovalcem je najzahtevnejša naloga v enotah prehrane. Pri načrtovanju upoštevamo, da je hrana higiensko neoporečna, prehransko in hranilno uravnotežena, obenem pa dobre senzorične kakovosti. Upoštevamo želje in prehranske navade posameznikov ter izbiramo hrano s primerno teksturo.

Služba prehrane je v Centrih delovala vse dni v letu, v dveh izmenah, neprekinjeno–štirinajst ur dnevno, kar pomeni od 6.00 do 20.00 ure. Za vse stanovalce Centra smo vsakodnevno pripravljali tri obroke prehrane: zajtrk, kosilo in večerjo. Za zunanje abonente smo pripravljali kosila, za zaposlene pa malice. Vsi stanovalci, ki so se prehranjevali v jedilnici, so dobili samopostrežen zajtrk, na oddelku pa je bil zajtrk določen. Nato sta sledila še kosilo in

večerja. Stanovalci, ki imajo predpisano sladkorno dietno prehrano, so dobili tudi dopoldansko in popoldansko malico. V sobe na negovalnih in varovanih oddelkih je bila hrana dostavljena v ogrevanih vozičkih v tako imenovanem »tablet« sistemu, kar je v skladu z normativi HACCP sistema. Stanovalcem je bila nudena varovalno dietna prehrana, ki je primerna za starostnike in bolnike z želodčno, žolčno, sladkorno ali jetrno dieto. Ta se je prilagajala bolnikom individualno v obliki pasirane, sesekljane ali sondne prehrane. Upoštevale so se tudi posamezne želje stanovalcev po vrsti hrane in načinu postrežbe. Uvedena je bila pestrejša izbira zajtrka. Z izboljšano organizacijo dela je bilo zagotovljeno, da so bili dostavljeni obroki na oddelke dovolj topli. Ustrezna kontrola nad živili, termičnimi postopki, čistočo in nabavo je zagotovljena preko sistema HACCP, ki je bil uveden že na začetku poslovanja.

V okviru tržne dejavnosti centrov so bile nudene naslednje storitve:

- malice za zaposlene,
- razvoz hrane starostnikom,
- kosila za zunanje odjemalce,
- storitve bifeja in
- prevozi stanovalcem na njihovo željo s spremstvom ali brez.

Tabela št. 12: Stanovalci v institucionalnem varstvu po mestu serviranja obrokov:

MESTO SERVIRANJA OBROKOV	ŠTEVILO STANOVALCEV	% STANOVALCEV	Gornji Grad	Medvode	Cerknica	Trnovo
Obednica	272	40,7	80	80	57	55
Soba in obednica na oddelku	397	59,3	74	125	103	95
SKUPAJ	669	100,0	154	205	160	150

Iz tabele št. 9 je razvidno, da se največ stanovalcev prehranjuje v sobah in obednicah na oddelku, to je 397 stanovalcev ali 59,3%, drugi stanovalci pa se prehranjujejo v skupni obednici. V jedilnici se je v povprečju prehranjevalo bistveno manjše število stanovalcev, kot preteklo leto kar pomeni, da se zdravstveno stanje stanovalcev, ki so bili sprejeti kot pomični, slabša. Stanovalcem iz oddelka A se pri obroku kosila priključi tudi večina stanovalcev iz varovanih oddelkov.

Razvoj in naložbe

Preteklo leto je minilo v prizadevanjih zagotoviti nemoteno delo zaposlenim, predvsem pa poskrbeti za kar najboljše počutje stanovalcev. Tudi v ta namen smo nabavili pripomočke in sredstva, namenjena zvišanju nivoja storitev in zagotavljanju prijetnejšega bivanja stanovalcem.

Med pomembnejše naložbe v Centru Gornji Grad v letu 2009 štejemo:

- trapez (3 kom)
- inhalator- NEBULIZATOR (2 kom)
- ogledalo 80 X 200
- pomično stensko držalo (19 kom)
- omara (1 kom)
- odprti regal (1 kom)
- vrata (1 kom)
- voziček za prevoz umazanih plen
- klimatska naprava (2 kom)
- vzmetnice (25 kom)
- rolator na kolesih - hodulje (4 kom)
- stetoskop (1 kom)
- servirni voziček (2 kom)
- merilnik KT (2 kom)
- primež
- palični mešalnik
- drobni inventar
- potrošni material

V letu 2009 je Center starejših Medvode namenjal sredstva v tekoče vzdrževanje objekta, v obnovo osnovnih sredstev, v odpravo tekočih pomanjkljivosti in v obnovo drobnega inventarja, kot npr:

- nakup enega TRIXY dvigala,
- nakup petih bolniških postelj,
- nakup 20 anti dekubitusnih blazin,
- 50 mikro krpic za opremo in kopalnice,
- nakup 10 pasov za fiksacijo,
- 500 kosov talnih krp,
- 300 kosov posteljnih garnitur,
- 150 kosov slinčkov,
- nakup 2000 brisačk za ZN,
- v redno mesečno izdajo internega glasila »Jesensko cvetje«
- menjava stikal v hodnikih in tekoče pleskanje prostorov,
- menjavo odpadnih ploščic v pralnici in kuhinji,
- zamenjavo hladilnega radiatorja v strojnici klima naprav,
- menjavo črpalke za segrevanje tople vode,
- menjavo dvigala na stanovanjskem delu,
- popravilo rešetke pri izhodu v park,
- vlaganje v urejanje parka in okolice Centra,
- izvedba meritev delovnih pogojev in delovnih prostorov,
- tekoče vzdrževanje objekta (manjša popravila, beljenje),
- nakup manjkajočega inventarja, delovnih oblek, posod za prevoz hrane za tekoče izvajanje dejavnosti,

- redno servisiranje strojev in redna vzdrževalna dela,

Pokritje klančine vhoda v Center, nadstrešek nad smetmi in nad jedilnico je pridobitev iz investicijskega vzdrževanja, ki jo je pokrila Loterija Slovenije d.d. .

V prihodnje bo potrebno odpraviti opažene napake v objektu pri gradbenih elementih v okviru garancijskega roka (zamakanje balkonov na vzhodni strani objekta – hodnik in garaža, pred vhodom v Center, izlivi meteorne vode s strehe v atrije) in izvajati naložbene investicije po potrebi in po dogovoru..

V letu 2009 je Cente starejših Cerknica vlagal v obnovo dodatnega drobnega inventarja, predvsem kuhinjskega ter v nabavo nekaterih nujnih manjkajočih osnovnih sredstev.

Izvedene so bile naslednje večje investicije:

- Nadstrešek za odpadke,
- Osnovna ureditev parka z zasaditvijo različnih drevesnih vrst.

Glede na to, da smo pričeli poslovati s 01.10.2009 smo pred začetkom poslovanja ves Center Trnovo opremili s potrebnimi pripomočki, ki zagotavljajo nemoteno delo.

Seveda smo v treh mesecih poslovanja ugotovili tudi, da nam nekatere stvari primanjkujejo oz. jih sploh nismo naročili, zato smo delali s tistim kar imamo. Tekom treh mesecev smo zadeve stabilizirali, pričakujemo pa, da bomo v letu 2010 še dopolnili naše potrebe po materialu in tako nemoteno poslovali.

V skladu s tem si želimo napredka na nivoju oskrbe stanovalcev in tudi vemo, da je to pogojeno z dobrimi delovnimi pogoji, ki jih bomo dosegli z dobro opremljenostjo prostorov in složnimi odnosi med zaposlenimi.

Zaposleni in izobraževanje

V naših centrih ohranjamo ustrezno stopnjo zaposlitve, ki je usklajena z normativi in standardi ter s sprejetim Pravilnikom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, tako na oskrbi kot tudi na zdravstveni negi. Nekateri imajo zaradi manjših deležev kombinirana delovna mesta, kar je upoštevano skladno z zgoraj navedenim Pravilnikom. Posluževali smo se tudi zaposlovanja dijakov in študentov preko študentskega servisa, predvsem v času dopustov-počitnic in občasno za nadomeščanje bolniških odsotnosti. Cilji kadrovske politike so usmerjeni predvsem k homogenosti kolektiva in k njegovi kvaliteti. Ena izmed poti do slednjega so redna izobraževanja zaposlenih. Kakovostno življenje stanovalcev v ustanovi lahko omogoči samo kvalificirano osebje in pozitiven odnos vseh do starostnikov, zato smo se izobraževali tudi v tej smeri. V tem smislu je bilo izrednega pomena, da je vladal med osebjem iskren in ustvarjalen odnos in da kolektiv razmišlja in razvija pozitivno kulturo mišljenja.

Tabela št. 13: Število zaposlenih po delovnih mestih na dan 31.12.2009

Delovno mesto	Število zaposlenih 31.12.2008	Število zaposlenih 31.12.2009	Porodniški dopust ali daljša bolniška odsotnost v letu 2009
Direktor družbe	1	1	
Direktor Centra	3	4	
Ekonom	2	3	
Pravnik	1	1	
Planer, analitik	1	1	
Socialni delavec	3	5	
Visoka (višja) medicinska sestra	12	12	1
Delovni terapevt	6	8	1
Fizioterapevt	3	4	
Zdravstveni tehnik	39	59	4
Administrativno računovodski delavec	15	16	
Vzdrževalec	3	3	
Hišnik	3	3	
Voznik	2	3	
Kuhar	12	17	1
Negovalec	59	70	4
Kuharski pomočnik	13	14	
Perica, likarica, šivilja	11	15	1
Strežnica	28	36	
Servirka, natakarica	8	14	1
Čistilka	11	15	
Receptor, natakar	5	8	
Varuhinja	0	0	
Vodja prehrane	3	4	
Drugo (javna dela)	3	5	
SKUPAJ	250	321	

V primerjavi z letom 2008 se je število zaposlenih v letu 2009 povečalo za 28,4% oziroma za 71 zaposlenih, predvsem zaradi odprtja novega Centra starejših v Trnovem.

Izraba delovnega časa pokaže, da je bilo od 491.772 celotnih delovnih ur v letu 2009 opravljenih skupaj 428.903 dejansko opravljenih ur. Izpad tako znaša 13,78% in je za 3,05% višji kot leto poprej. Podrobnejši podatki so predstavljeni v tabeli št. 14.

Tabela št. 14: Izraba delovnih ur

	Število ur 2008	Število ur 2009	Delež ur 2009
Dejansko opravljene ure	454.802	428.903	87,22%
Boleznine v breme družbe	15.663	19.344	3,93%
Boleznine v breme ZZS	15.587	11.911	2,42%
Nega družinskih članov	3.073	1.976	0,40%
Invalidnina	0	0	0%
Nesreče pri delu	2.164	54	0,01%
Porodniški dopust	18.156	29.584	6,02%
SKUPAJ	506.523	491.772	100,00%

Izobraževanje zaposlenih

V vseh službah smo izvajali kontinuirano strokovno izpopolnjevanje zaposlenih, ki so se redno udeleževali tudi internih strokovnih srečanj. Organizirali smo jih z namenom, da zaposlenim nudimo tista znanja in vedenja, ki jih potrebujemo na svojem delovnem mestu in zunaj njega, ko prihajamo v stik z ljudmi.

Izobraževanja so potekala na različnih področjih, tako da smo se udeležili različnih strokovnih predavanj tako zunanjih kot notranjih, kot so na primer:

- Bolnišnične okužbe,
- Varstvo pri delu in požarna varnost,
- Pravilni položaj stanovalca v postelji,
- Učenje transferja iz postelje na voziček in obratno,
- Obračanje in polaganje nepokretnega stanovalca,
- Pravilna uporaba inkontinentnih pripomočkov,
- Ravnanje z umirajočimi in njihovimi svojci,
- Rokovanje z nevarnimi kemikalijami in uporaba razkužil,
- Pomen kategorizacije zdravstvene nege v socialnih zavodih,
- Odnos do starih, dobri odnosi so predpogoj duševnega zdravja,
- Aktiv socialnih delavcev in aktiv vodij služb zdravstvene nege in oskrbe in
- Celostna obravnava starostnika v psihiatriji.
- Izobraževanje za HACCAP sistem

Program dela v Centru Cerknica je bil v letu 2009 usmerjen v razvojne naloge zdravstveno negovalne službe in v dvig izobrazbene strukture zaposlenih na tem področju zdravstvene nege. V letu 2009 sta uspešno zaključili izobraževanje za poklic bolničar – negovalec 2 delavki, 1 delavki je zaključila šolanje na srednji zdravstveni šoli za poklic srednja medicinska sestra.

V Centru starejših Gornji Grad so trije zdravstveni tehniki v letu 2009 uspešno opravili pripravništvo in strokovni izpit. Dva pa še opravljata pripravništvo v Centru in izven njega. Vsem zdravstvenim tehnikom, ki še niso pridobili prve licence, smo omogočili, da jo

pridobijo, prav tako tudi odločbo za vpis v Register izvajalcev dejavnosti zdravstvene in babiške nege.

V centru starejših Trnovo izobraževanj v letu 2009 nismo izvajali saj smo v treh mesecih zaposlili ves kader, prva redna izobraževanja za varstvo pri delu in varstvo pred požari pa predvidevamo za januar 2010.

Izvedli pa smo nekaj internih izobraževanj:

- Bolnišnične okužbe
- Higiena rok

Med zaposlenimi imamo tudi dva pripravnika – tehnika zdravstvene nege, pri čemer po prva odšla na kroženje v klinični center v marcu, drugi pa v aprilu. Supervizije v Centru nismo izvajali ter je tudi nimamo v planu za leto 2010.

Načrti in pogoji poslovanja v letu 2010

Iz leta v leto je naše delo kvalitetnejše, a zato tudi obsežnejše in zahtevnejše. Ciljem, ki si jih zastavljamo in jih tudi uspešno uresničujemo, vedno znova dodajamo nove in nove. Idej in zamisli nam ne manjka, hkrati pa radi poudarimo, da smo vedno pripravljene sprejeti nove. Med letom se vedno najde še kaj, kar nas spodbudi k udeležanju še kakšne zamisli, zato našti cilji ne zajemajo vseh izzivov, so pa vsekakor med pomembnejšimi.

Tudi v letu 2010 se bomo zavedali pomembnosti visoke strokovne usposobljenosti, dodatno izboljšali vodenje negovalne dokumentacije, standardov in smernic zdravstvene nege, managementa človeških virov, ugotavljanja zadovoljstva za kvalitetno zdravstveno nego, razvijanja dobrih medsebojnih odnosov, merjenja izvedenih aktivnosti zdravstvene nege, organiziranja dela po sodobnih metodah dela, komunikacije in sodelovanja z ostalimi službami-timsko delo, skrbi za delovno okolje, razvoja informacijske podpore in lastnega strokovnega izobraževanja. Zagotavljali bomo kvalitetno zdravstveno nego in oskrbo in s tem kakovostno življenje stanovalcev v Centrih. Naši Centri so kvalitetne socialno varstvene in zdravstveno negovalne bivalne enote za starejše ljudi, saj so stanovalci v njih zadovoljni, dejavni (glede na svoje sposobnosti), samozavestni, spoštovani, kratka osebe, ki v Centru »nadaljujejo« in ne »končujejo« svojega življenja.

Na področju alternativnih oblik varstva starejših bomo v Centrih nadaljevali z delom medgeneracijskih skupin za kakovostno starost.

Tudi v letu 2009 smo na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje predali tri vloge na javni razpis za izbor zaposlitvenih programov - javna dela v RS za leto 2010, vsa so bila odobrena. Tako nam bo pri delu s stanovalci (v smislu družabništva) v pomoč izvajanje programa javnih del in sicer v Gornjem Gradu in Medvodah po 1 javni delavec, v Cerknici pa 3 javni delavci.

Program javnih del je razvojen in je organiziran za izvajanje pomoči starostnikom pri opravljanju življenjskih aktivnosti, hkrati pa ima namen dvigniti kvaliteto življenja starostnikom, ki živijo v institucionalnem varstvu. Program obsega pomoč pri uvajanju v novo okolje in premagovanje občutka osamljenosti, razvijanje družabništva (družabništvo in pomoč starostnikom pri organizaciji raznih prireditev v centru starejših), pomoč pri prosto časovnih aktivnostih stanovalcev v domu in spremljanje le-teh, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (animacija, vzpostavljanje socialne mreže z okolico, z zaposlenimi, s prostovoljci in sorodniki), pomoč pri zadovoljevanju psihofizičnih potreb posameznega stanovalca ter pomoč in varstvo invalidnih oseb ter drugih posebej ranljivih skupin prebivalcev. Oseba, ki je vključena v program javnih del mora imeti veselje do dela z ljudmi, primeren in human odnos do starejših, bolnih in invalidnih oseb, sposobnost samostojnega organiziranja dela ter moralne kvalitete sposobnost komuniciranja. Vsa naštetá znanja in lastnosti so pogoj za kvalitetno delo na področju institucionalnega varstva oziroma na področju pomoči starejšim. Za delo s starejšimi ni odločilen poklic temveč čut za delo s starostniki, ki ga ima brezposelna oseba. Izbira ljudi, ki ima posluh za delo s starejšimi je ključnega pomena.

Osnovne naloge javnih delavcev bodo naslednje:

- pomoč in varstvo invalidnih oseb ter drugih posebej ranljivih skupin prebivalcev;
- pomoč pri uvajanju v novo okolje in pri premagovanju občutka osamljenosti;
- spremstvo pri dnevni prevozi starostnikov v zunanje okolje;
- razvijanje družabništva (družabništvo in pomoč starostnikom in pomoč pri organizaciji raznih prireditev v domovih starejših občanov, drobne storitve za stanovalce v domu);
- pomoč pri prosto časovnih aktivnostih stanovalcev v domu in spremljanje le-teh;
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (animacija, vzpostavljanje socialne mreže z okolico, z zaposlenimi, s prostovoljci in sorodniki, spremljanje stanovalca pri napotitvi v zdravstvene ustanove ali pri opravljanju nujnih obveznosti);
- pomoč pri zadovoljevanju psihofizičnih potreb posameznega stanovalca.

Družba bo v letu 2010 ponovno največji del sredstev vložila v gradnjo novih Centrov starejših Notranje Gorice, Črnuče.

Center Notranje Gorice:

- Investicija za izgradnja Centra starejših Notranje Gorice s kapaciteto največ 157 oseb bo za družbo DEOS znašala okoli 15,8 milijona €. Višino investicije v Center starejših Notranje Gorice v letu 2009 ocenjujemo na 2.800.000 €, 13 milijonov € pa bomo investirali v letu 2010 in 2011. Center bo prve stanovalce sprejel v mesecu juliju 2011.

Center starejših Črnuče:

- V letu 2010 načrtujemo tudi izgradnjo Centra starejših Črnuče s kapaciteto največ 157 oseb. Celotna investicija bo znašala 13 milijonov €. Višino investicije v Center starejših Črnuče v letu 2009 ocenjujemo na 3.500.000 €, 9,5 milijona € pa bomo investirali v letu 2010 in 2011. Center bo prve stanovalce sprejel predvidoma v začetku leta 2012.

V posameznih Centrih smo si zastavili cilje kot so:

Center starejših Gornji Grad:

V letu 2010 bomo v duhu prizadevanj za dvig kvalitete življenja in dela v Centru namenili največ pozornosti naslednjim projektom:

- nadaljevanje projekta za izgradnjo dementnega oddelka v okviru Centra starejših. Naša prizadevanja tečejo že nekaj let v želji zagotavljanja stanovalcem višji nivo bivanja;
- tudi vnaprej bomo za vsakega stanovalca izdelali individualni načrt, ki bo za vsakega posameznika pomenil temelj za prve in tudi nadaljnje stike z novim okoljem, v njem pa kar najvišji nivo zadovoljevanja individualnih potreb;
- potencialne uporabnike naših storitev – naše bodoče stanovalce – bomo pogosteje obiskovali na domu;
- nadaljevali bomo z razvojem medgeneracijskih skupin za samopomoč;
- svojece bomo večkrat vključili v aktivnosti Centra (prireditve, pikniki, praznovanja...);
- k prostovoljnemu delu bomo povabili in spodbujali še večje število ljudi; predvsem mlade in starejšo generacijo;
- spodbujali bomo druženje med generacijami - v goste bomo povabili otroke iz vrtcev (skupno ustvarjanje, prepevanje, nastopi...);
- organizirali bomo obiske društev upokoencev in jih povabili, da se predstavijo (pevski zbori...);
- stanovalcem bomo tudi vnaprej omogočili ogled kulturnih dogajanj v kraju (razstave, prireditve);
- organizirali bomo vrsto različnih prireditev in srečanj, kjer bodo k sodelovanju povabljeni ustvarjalci od blizu in daleč; glasbeniki, slikarji, fotografi... ;
- tudi v prihajajočem letu bomo organizirali razstavo del naših stanovalcev – tokrat bomo k sodelovanju povabili tudi najmlajše iz vrtca Gornji Grad in sicer k skupni predstavitvi ustvarjanja;
- organizirali bomo nekaj krajših izletov v bližnjo okolico in sicer z namenom ogleda nekaterih naravnih in kulturnih znamenitosti;
- v sodelovanju z zgodovinarko iz našega kraja bomo stanovalce popeljali na voden ogled kraja;
- nadaljevali bomo z razvijanjem sposobnosti posameznika in tako spodbujali kreativnost;
- skrbeli bomo za ažurnost naše spletne strani in albuma izdelkov naše ustvarjalne skupine;
- skrbeli bomo za prijeten izgled naših skupnih prostorov in okolice;
- naše delovanje bomo še bolj intenzivno predstavljali okolici; o dogodkih in dogajanju bomo sproti obveščali medije in ostale akterje, ki lahko doprinesejo k prepoznavnosti in k še lepši podobi našega Centra tudi v očeh javnosti;

- v sodelovanju s Srednjo zdravstveno šolo iz Celja bomo dijakom drugih letnikov omogočili opravljanje praktičnega usposabljanja

Center starejših Medvode:

V letu 2010 si bomo prizadevali še nadalje krepiti kvalitetno izvajanje osnovne dejavnosti in se posvetiti naslednjim projektom:

- popestriti program dela na varovanem oddelku,
- povečati storitve in dejavnost oskrbovanih stanovanj,
- razvijati projekt prostovoljnega dela,
- nadgrajevati in razvijati pozitivno in ustvarjalno klimo, dobre medsebojne odnose, zagotavljati urejene in ustrezne delovne razmere, tekoče reševati probleme in skrbeti za zadovoljstvo pri delu ,
- nadaljevati s supervizijo,
- nadaljevati z individualnimi načrti za vsakega stanovalca,
- izvajati obiske pri potencialnih uporabnikih na domu,
- organizirati družabne in kulturne aktivnosti za dvig kvalitete življenja in bivanja,
- razvijati in širiti skupine za samopomoč,
- vključevati svojce in skrbnike v različne aktivnosti Centra,
- redno izdajati mesečno glasilo »Jesensko cvetje«.

Pri izvajanju načrtovanih projektov bomo upoštevali nastalo gospodarsko situacijo in se trudili za čim večje uspehe ob racionalizaciji stroškov.

Center starejših Cerknica:

Center bo nadaljeval z poglobljenim uvajanjem zaposlenih delavcev v njihove delovne obveznosti, nenehno se bodo zagotavljali tudi pogoji za kvalitetne medsebojne odnose med zaposlenimi ter med zaposlenimi delavci ter stanovalci.

Center starejših Trnovo:

V letu 2010 se bomo posvetili temle konkretnim projektom:

- včlanitev v prostovoljstvo.org ter angažiranje in organizacija prostovoljnega dela v Centru,
- vsakemu stanovalcu izdelati individualni načrt, saj jih ob takšnem tempu sprejema nismo mogli pripraviti tekoče; v individualnih načrtih se bomo posvetili potrebam vsakega posameznika in jih potem poskušali uresničevati ter jih dvigniti na najvišji možni nivo,
- oblikovali bomo medgeneracijske skupine za samopomoč,
- postali bomo učni center za dijake Gostinske šole in študente Fakultete za socialno delo, ki bodo v našem Centru opravljali obvezno prakso,
- v delo Centra bomo čim bolj vključili svojce tako pri druženju kot ustvarjanju,

- organizirali bomo obiske upokojenskih društev ter drugih organizacij in jih prosili, da nam povedo kaj se aktualnega dogaja na njihovem področju,
- posodobili-ažurirali bomo spletno stran našega Centra,
- organizirali bomo izlete za naše stanovalce ter jih odpeljali tudi na kulturne prireditve,
- ustanovili bomo pevski zbor, ki ga bodo sestavljali stanovalci Centra,
- skrbeli bomo za prijeten izgled skupnih prostorov in okolice,
- ob koncu leta pripravili pregled dejavnosti, ki so potekale v Centru ter predstavili fotoreportažo dogodkov,
- pripravili prvo številko časopisa stanovalcev našega Centra ter o dogodkih in dogajanju sproti obveščali tiste, ki lahko doprinesejo k prepoznavnosti in k lepši podobi Centra.

Podpis odgovorne osebe

Direktor:

Bojan Kranjc

Ljubljana, Devinska ulica 1

2. POROČILO O RAZMERJIH Z OBVLADUJOČO DRUŽBO

V letu 2009 je družba Deos, d.d. izvršila z obvladujočo družbo A-Z Finance in z družbami, ki so v skupini Druga d.o.o., DEJ d.o.o., Makrofin d.o.o. ter Zavod DEOS naslednja dejanja:

- dajanja medsebojnih posojil
- zaračunavanje najemnine za poslovne prostore
- zaračunavanje računovodskih storitev

Družba Deos, d.d. je v letu 2009 s svojo obvladujočo družbo A-Z Finance in družbami, ki so v skupini poslovala korektno in v skladu z Zakonom o finančnem poslovanju, tako da je le ta zagotavljala pogoje za skrbno finančno poslovanje.

Družba Deos, d.d. je v letu 2009 dobila za vse posle ustrezno plačilo in nikoli ni bila prikrajšana pri poslovanju. Uprava podaja izjavo, da posli z večinskim lastnikom niso oškodovali družbe in manjšinskih lastnikov družbe.

Ljubljana, 9.4.2010

Predsednik uprave
Bojan Kranjc

Ljubljana, Devinska ulica 1

3. RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1. IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava je na dan 9.4.2010 potrdila računovodske izkaze in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom za javno objavo.

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da le-ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2009.

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter v skladu z veljavno zakonodajo in s Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonnosti.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz davka od dohodka pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz omenjenih davkov in bi pomembno vplivale na vrednosti, izkazane v letnem poročilu, kakor tudi na prihodnji finančni položaj družbe.

Ljubljana, 9.4.2010

Predsednik uprave:

Bojan Kranjc

DEOS d.d.
Ljubljana, Devinska ulica 1

3.2. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Deos d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Deos d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustreznna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Deos d.d., na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 20. april 2010

Janez Uranič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka

3.3. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

	v EUR	Pojasnila	2009	2008
1	Čisti prihodki od prodaje	3.9.1	9.142.066	8.025.496
2	Drugi poslovni prihodki		20.217	29.823
3	Stroški blaga, materiala in storitev	3.9.2	-3.246.249	-2.728.833
4	Stroški dela	3.9.3	-4.465.959	-3.931.111
5	Odpisi vrednosti	3.9.4	-681.517	-518.611
6	Drugi poslovni odhodki	3.9.5	-151.970	-55.084
	Poslovni izid iz poslovanja		616.588	821.680
7	Finančni prihodki	3.9.6	41.920	45.042
8	Finančni odhodki	3.9.7	-577.351	-391.320
	Celotni poslovni izid		81.157	475.402
9	Davek iz dobička	3.9.8	-33.759	-113.384
10	Odloženi davki	3.9.9	-24.198	6.040
	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		23.200	368.058
	Čisti dobiček na delnico (v EUR)	3.9.10	8,01	127,14

Pojasnila k računovodskih izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Postavka	Znesek v EUR	
	2009	2008
ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	23.200	368.058
Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z osnovnimi sredstvi	1.595.446	5.241.842
Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi s finančnimi sredstvi razpoložljivimi za prodajo	523	-8.405
<i>-dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja</i>	523	-8.405
<i>-prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid</i>	0	0
Davek iz dohodka pravnih oseb od drugega vseobsegajočega donosa	-296.204	-1.030.594
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	1.299.764	4.202.843
VSEOBSEGAJOČI DONOS POSLOVNEGA LETA PO OBDAVČITVI	1.322.964	4.570.901

Pojasnila k računovodskih izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4. BILANCA STANJA

v EUR	Pojasnila	31.12.2009	31.12.2008 *popravljeno	31.12.2007 *popravljeno
SREDSTVA		57.948.564	36.617.501	20.460.127
DOLGOROČNA SREDSTVA		44.709.322	32.451.372	19.555.529
Neopredmetena sredstva	3.10.1.	42.057	30.051	35.604
Opredmetena osnovna sredstva	3.10.2.	39.951.045	31.836.010	19.450.040
Dolgoročne finančne naložbe		528.650	528.650	0
Druge dolgoročne finančne naložbe	3.10.3.	528.650	528.650	0
Dolgoročna posojila		4.140.000	0	0
Dolgoročna posojila drugim	3.10.4.	4.140.000	0	0
Odložene terjatve za davek	3.9.9.	47.570	56.661	69.885
KRATKOROČNA SREDSTVA		13.165.454	4.030.727	858.259
Zaloge		54.166	35.291	514
Kratkoročne finančne naložbe	3.10.4.	8.528.820	2.452	10.812
Kratkoročna posojila	3.10.4.	3.604	10.253	115.424
Kratkoročna posojila v skupini		3.604	10.253	115.424
Poslovne terjatve	3.10.5.	1.129.722	3.796.674	721.355
Denar in denarni ustrezniki	3.10.6.	3.449.142	186.057	10.154
KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.10.7.	73.788	135.402	46.339
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		57.948.564	36.617.501	20.460.127
KAPITAL	3.10.8.	14.068.730	12.745.764	8.174.863
Vpoklicani kapital		2.916.000	2.916.000	2.916.000
Kapitalske rezerve		70.447	70.447	70.447
Rezerve iz dobička		108.299	105.929	87.734
Pridobljene lastne delnice in deleži (odbitna postavka)		-83.255	-83.255	-83.255
Presežek iz prevrednotenja		10.569.844	9.379.120	5.255.173
Preneseni čisti dobiček		466.563	7.660	-73.076
Čisti dobiček poslovnega leta		20.832	349.863	1.840
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.10.9.	436.864	323.692	317.660
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		38.436.557	18.582.605	9.520.633
Dolgoročne finančne obveznosti	3.10.10.	35.749.658	16.237.365	8.206.840
Odložene obveznosti za davek	3.9.9.	2.686.899	2.345.240	1.313.793
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		4.933.337	4.892.314	2.359.995
Kratkoročne finančne obveznosti	3.10.10.	3.508.699	1.892.393	1.695.860
Kratkoročne poslovne obveznosti	3.10.11.	1.424.638	2.903.170	648.663
Kratkoročne obveznosti za davek	3.10.11.	0	96.751	15.472
KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.10.12.	73.076	73.126	86.976

*Določene številke v bilanci stanja niso skladne z računovodskimi izkazi za leto 2008, saj so opravljene določene prerazporeditve navedene v pojasnilih pod točko 3.10.12. - kratkoročne pasivne časovne razmejitve.

Pojasnila k računovodskih izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.5. IZKAZ DENARNIH TOKOV

v EUR	2009	2008
Poslovni izid pred davki	81.157	475.402
Amortizacija	664.219	518.611
Sprememba dolgoročnih rezervacij in obveznosti za pokojnine	122.242	-7.818
Prihodki od obresti	-41.920	-49.876
Odhodki za obresti	577.351	391.347
Poslovni izid iz posl. pred spremembo obratnega kapitala	1.403.049	1.327.666
Sprememba obratnega kapitala	1.169.213	-1.081.667
Denarna sredstva ustvarjena s poslovanjem	2.572.262	245.999
Plačane obresti	-535.784	-391.347
Plačani davki iz dobička	-130.510	-34.431
Denarni tok iz poslovanja	1.905.968	-179.779
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-7.143.251	-7.502.564
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-22.229	-3.569
Prodaja neopredmetenih dolgoročnih sredstev	0	0
Sprememba kratkoročnih finančnih naložb	-8.519.719	113.531
Sprememba dolgoročnih finančnih naložb	-4.140.000	-528.650
Prejete obresti	53.717	49.876
Denarni tok iz naložbenja	-19.771.482	-7.871.376
Nove izdaje delnic	0	0
Odkup lastnih delnic	0	0
Najem dolgoročnih posojil	19.512.293	8.030.525
Odplačilo dolgoročnih posojil	0	0
Sprememba kratkoročnih posojil	1.616.306	196.533
Denarni tok iz financiranja	21.128.599	8.227.058
Sprememba denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	3.263.085	175.903
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	186.057	10.154
Tečajne razlike	0	0
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	3.449.142	186.057

3.6. IZKAZ GIBANJA KAPITALA OD 1.1. DO 31.12.2008 IN OD 1.1. DO 31.12.2009

(V EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Lastne delnice	Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	Presežek iz prevrednotenja	Skupaj
Stanje 1. Januar 2008	2.916.000	70.447	4.479	83.255	-83.255	0	1.840	5.255.173	8.247.939
Spremembe 1.1.2008						-73.076			-73.076
Stanje 1. Januar 2008	2.916.000	70.447	4.479	83.255	-83.255	-73.076	1.840	5.255.173	8.174.863
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta							368.058		368.058
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja								4.202.843	4.202.843
Vnos vseobsegajočega donosa v obdobju							368.058	4.202.843	4.570.901
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta			18.195				-18.195		0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček						1.840	-1.840		0
Prenos amortizacije iz naslova prevrednotenja						78.896		-78.896	0
Stanje 31. decembra 2008	2.916.000	70.447	22.674	83.255	-83.255	7.660	349.863	9.379.120	12.745.764
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta							23.200		23.200
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja								1.299.764	1.299.764
Vnos vseobsegajočega donosa v obdobju							23.200	1.299.764	1.322.964
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta			2.370				-2.370		0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine									0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček						349.863	-349.863		0
Prenos amortizacije iz naslova prevrednotenja						109.040		-109.040	0
Stanje 31. decembra 2009	2.916.000	70.447	25.044	83.255	-83.255	466.563	20.830	10.569.844	14.068.728

3.7. PREDSTAVITEV PODJETJA

Osnovni podatki družbe

Firma: *DEOS družba za izgradnjo in upravljanje oskrbovanih stanovanj, d.d.*
Skrajšana firma: *DEOS, d.d.*
Naslov: *Dunajska 58, 1000 Ljubljana*
Matična številka: *5895448*
Davčna številka: *17727332*
Osnovni kapital: *2.916.000,00 EUR*
Osnovna dejavnost: *87.300 – Dejavnost nastan. ustanov za star. in inv.*
Velikost: *srednja družba po Zakonu o gospodarskih družbah*
Poslovno leto: *ustreza koledarskemu letu*
Tel.: *+386 1 2308 700*
Fax: *+386 1 436 20 93*
Internet: www.deos.si
E-pošta: *info@deos.si*

DEOS, d.d. Ljubljana je registrirana za izgradnjo in upravljanje oskrbovanih stanovanj in je vpisana v register družb pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod številko registrskega vložka 1/26322/00. Njen sedež je v Ljubljani, Dunajska 58. Družba je bila za nedoločen čas ustanovljena 21.02.1995, kot DEJ 3 d.o.o., katera se je preimenovala v DEOS, d.o.o. v letu 2001, zaradi spremembe dejavnosti. 24.04.2003 se je na podlagi sklepa skupščine dokapitalizirala in iz družbe z omejeno odgovornostjo preoblikovala v delniško družbo. Družba je bila ustanovljena v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in posluje v skladu z evropsko in slovensko zakonodajo. Vse pomembne spremembe podatkov o družbi in pomembnejše poslovne dogodke objavlja na informacijskem portalu Ljubljanske borze SEOnet.

Dejavnost

Osnovna dejavnost družbe je v standardni klasifikaciji dejavnosti opredeljena pod šifro 85.311 - dejavnost domov za starejše. Socialno varstveni storitvi, ki jih družba izvaja v sklopu dejavnosti sta:

- Institucionalno varstvo starejših, ki se izvaja v vseh štirih poslovnih enotah družbe in
- Socialno varstvene storitve v oskrbovanih stanovanjih, ki se nahajajo na naslovu Zbiljska cesta 15, 1215 Medvode in v sklopu Centra starejših Trnovo.

Cilj strokovnega dela je ponuditi starejšim ljudem celovito, kakovostno oskrbo, ki bo v skladu z osebnimi potrebami, zmožnostmi in pričakovanji posameznika.

Družba je letu 2009 v vseh štirih poslovnih enotah v povprečju zaposlovala 321 delavcev in lahko oskrbi skupno do 663 stanovalcev v institucionalnem varstvu in 120 v oskrbovanih stanovanjih. Kapacitete po posameznih domovih so prikazane v spodnji tabeli.

	Center starejših Gornji Grad	Center starejših Medvode	Center starejših Cerknica	Center starejših Trnovo
Število mest za starejše v domovih	154	195	157	157
Število mest v oskrbovanih stanovanjih	0	60	0	60

Podatki o odvisnih družbah

Odvisne družbe Deos, d.d., so prikazane v spodnji tabeli.

Ime odvisne družbe	Država	Delež v kapitalu	Kapital družbe na 31. 12. 2009	Čisti dobiček leta 2009
ZAVOD ŽIRI	Slovenija	100	500.300	-1.766

DEOS d.d., je kot obvladujoča družba zavezana k izdelavi skupinskih računovodskih izkazov, ki jih je za poslovno leto 2009 dolžna pripraviti v skladu s MSRP. Skupinski računovodski izkazi so prikazani v ločenem letnem poročilu.

Organi družbe

Organi družbe so:

- skupščina,
- nadzorni svet,
- uprava

Uprava družbe:

Direktor: *Bojan Kranjc*

Nadzorni svet:

Predsednica: *Alenka Žnidaršič Kranjc*

Člani: *Milan Neffat*

Član: *Branko Kastelic*

Lastniška struktura na dan 31.12.2009

Delničar	Število delnic	Nominalna višina v EUR	% glasov
A-Z FINANCE d.o.o. Ljubljana	2.334	2.334.000,00	80,0
IMOS, projektiranje, inženiring, tehnično svetovanje in gradnje, d.d., Ljubljana	297	297.000,00	10,2
NEBRA, družba za davčno in gospodarsko svetovanje, nepremičnine in inženiring, d.o.o., Ljubljana	197	197.000,00	6,8
OBČINA CERKNICA	67	67.000,00	2,3
DEOS, d.d. - Lastne delnice	21	21.000,00	0,7
SKUPAJ	2.916	2.916.000,00	100,00

Potrditev računovodskih izkazov

Računovodske izkaze je odobrila uprava dne 9.4.2010.

Najvišji lastnik
A-Z FINANCE d.o.o.
Sedež in pravna oblika

Sedež družbe: Železna cesta 18, 1000 Ljubljana

Ustanovitev družbe A-Z Finance.: vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod št. Sklepa 13036800 z dne 26.03.1998.

Pravna oblika: družba z omejeno odgovornostjo.

Konsolidirano letno poročilo družbe A-Z Finance d.o.o. je mogoče pridobiti za vpogled na sedežu družbe.

3.8. RAČUNOVODSKE USMERITVE

Osnove za pripravo

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so stalno uporabljene za vsa predstavljena obdobja, razen če ni drugače navedeno. Računovodski izkazi za leto 2009 so pripravljani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP).

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe Deos, d.d. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB) in Evropska unija ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP).

Na dan izkaza finančnega položaja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe Deos, d.d. med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU.

Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Pripravljani so na podlagi izvirnih vrednosti, razen zemljišč in zgradb, ki so vrednotena po pošteni vrednosti (glej računovodsko usmeritev Zgradbe in zemljišča).

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih, z izjemo novo sprejetih standardov in interpretacij, ki so navedene v nadaljevanju. Sprejem spodaj navedenih standardov in interpretacij ni vplival na finančni položaj ali poslovanje družbe.

MRS 1 - Prenovljeno predstavljanje računovodskih izkazov

Standard loči med lastniškimi in nelastniškimi spremembami v kapitalu. V skladu s prenovljenim standardom morajo podjetja v izkazu gibanja kapitala podrobno prikazati samo transakcije z lastniki, vse nelastniške spremembe v kapitalu pa v eni sami vrstici. Poleg tega standard uvaja izkaz vseobsegajočega poslovnega izida, v katerem so pripoznane vse postavke prihodkov in odhodkov, ki so vključene v določitev čistega poslovnega izida (dobiček ali izguba), kakor tudi vse druge postavke prihodkov in odhodkov in sicer ali v enem vseobsegajočem izkazu ali dveh medsebojno povezanih izkazih. Družba se je opredelila za uporabo dveh ločenih, medsebojno povezanih izkazov.

MRS 23 - Stroški izposojanja

Prenovljeni standard zahteva usredstvovanje stroškov izposojanja, ki so neposredno povezani s sredstvom, ki izpolnjuje dane kriterije. Družba je skladno s tem prilagodila svojo računovodsko usmeritev. V skladu s prehodnimi zahtevami standarda je Družba zahtevo

prenovljenega standarda uvedla za prihodnja obdobja in stroške izposojanja, ki so neposredno povezani z ustreznim sredstvom, usredstvila z začetno uporabo na ali po 01.01.2009. Družba ni prilagodila stroškov, ki so nastali pred navedenim datumom in, ki jih je pripoznala kot odhodek.

MSRP 2 - Plačilo z delnicami (dopolnila) - Pogoji za podelitev in preklici

Dopolnila k MSRP 2 pojasnjujejo opredelitev pogojev za podelitev in določajo računovodsko obravnavo plačila, ki je preklicano, ker pogoji za ne podelitev niso izpolnjeni. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 7 - Finančni inštrumenti: Razkritja

Spremenjeni standard zahteva dodatna razkritja o merjenju poštene vrednosti in likvidnostnega tveganja. Merjenje poštene vrednosti mora podjetje razkriti po viru vrednotenja z uporabo tristopenjske hierarhije za vsako vrsto finančnih inštrumentov. Poleg tega mora podjetje pripraviti tudi uskladitev začetnega in končnega stanja tretje kategorije merjenja poštene vrednosti, kakor tudi vse pomembne prenose med prvo in drugo kategorijo merjenja poštene vrednosti. Spremembe standarda tudi pojasnjujejo zahteve v zvezi z razkritjem likvidnostnega tveganja. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 8 - Poslovni odseki

Standard zahteva razkritja poslovanja po segmentih v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe in nadomešča zahtevo o določanju in poročanju po področnih in območnih odsekih. V primeru, da so rezultati izkazani v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe drugačni od rezultatov v računovodskih izkazih, mora posloводство te razlike pojasniti v računovodskih izkazih. Družba ne uporablja standarda, ker ocenjuje, da sta tveganje in donosnost pri prodaji različnih proizvodov in storitev podobna, zato se za namene poročanja uporablja samo en poslovni odsek.

Dopolnila k MRS 32 in MRS 1 - Finančni instrumenti s prodajno opcijo.

Dopolnilo k MRS 32 zahteva, da podjetja določene finančne instrumente s prodajno opcijo in obveznosti, ki izhajajo iz likvidacije, razvrstijo med kapital, če so izpolnjeni določeni kriteriji. Dopolnila k MRS 1 zahtevajo razkritje določenih informacij v zvezi s finančnimi instrumenti s prodajno opcijo, ki so pripoznani v izkazu vseobsegajočega donosa. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 9 - Ponovna ocena vgrajenih izpeljanih finančnih inštrumentov in MRS 39 - Finančni inštrumenti: Pripoznavanje in merjenje

Dopolnila OPMSRP 9 zahtevajo, da podjetje presodi, ali mora vgrajeni izpeljani finančni inštrument ločiti od gostiteljske pogodbe, kadar podjetje prerazporedi hibridno finančno sredstvo iz skupine po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Navedeno presojo mora podjetje narediti z upoštevanjem okoliščin, ki so obstajale na datum, ko je podjetje prvič postalo pogodbenik ali na datum spremembe pogodbe, ki pomembno vpliva na denarni tok iz pogodbe in sicer kasnejšega od obeh. MRS 39 sedaj določa, da če vgrajeni izpeljani finančni inštrument podjetje ne more z gotovostjo izmeriti, mora celotni hibridni inštrument ostati v skupini po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 12 - Dogovori o koncesijah

To pojasnilo vsebuje navodilo za računovodsko obravnavo pogodbenih obvez podjetij, ki opravljajo javne službe. Pojasnilo zahteva, da upravljalec sredstev ne sme le teh prikazati kot svoja opredmetena osnovna sredstva, temveč kot finančno naložbo in/ali neopredmeteno sredstvo. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 13 - Program zvestobe kupcev

Pojasnilo zahteva, da podjetje obravnava dobroimetje, odobreno kupcu zaradi njegove zvestobe, ločeno od prodajne transakcije, za katero je kupcu dobroimetje odobreno. Del poštene vrednosti odobrenega dobroimetja podjetje razporedi na dobroimetje in odložene prihodke, ki so pripoznani med prihodki v obdobju izplačil dobroimetja. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin

Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za nazaj. Pojasnilo daje napotek kdaj in kako morajo podjetja pripoznati prihodke in z njimi povezane odhodke od prodaje enote nepremičnin, kadar graditelj in kupec podpišeta pogodbo pred zaključkom gradnje. Poleg tega pojasnilo vsebuje napotek za določitev ali pogodba izpolnjuje kriterije MRS 11 ali MRS 18. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 16 - Varovanje pred tveganjem neto naložb v podjetja v tujini

Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za prihodnja obdobja. OPMSRP 16 pojasnjuje obračunavanje varovanja pred tveganjem neto naložb in daje navodila za določanje valutnih tveganj, ki izpolnjujejo kriterij za računovodsko varovanje neto naložb, pripoznanje neto naložb v skupini in kako določiti višino pozitivnih ali negativnih tečajnih razlik, ki izhajajo iz prevedbe neto naložbe in instrumenta varovanja, ki ga morajo podjetja reciklirati ob odsvojitvi neto naložbe. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

Predčasna uporaba MSRP in OPMSRP pojasnil, ki še niso veljavna

Družba Deos d.d. ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še niso veljavna in bodo pričela veljati v prihodnosti.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeče dopolnjena in spremenjena pojasnila:**OPMSRP 17 - Razdelitev nedenarnih sredstev lastnikom**

To pojasnilo stopi v veljavo za obdobja, ki se začnejo 1.7.2009 in obravnava smernice glede pripoznavanja negotovinskih izplačil lastnikom družbe iz sredstev družbe. za negotovinsko razdelitvi lastnikom. Razlaga pojasnjuje, kdaj pripoznati obveznost, kako jo izmeriti in kako pripoznati in izmeriti s tem povezana sredstva ter kdaj se omenjena sredstva in obveznosti izknjižijo.

OPMSRP 18 Prenosi sredstev od naročnikov, velja za prenos sredstev od kupcev na ali po 1.7.2009

Pojasnilo vsebuje navodilo kako naj podjetje obračuna opredmetena osnovna sredstva, prejeta od kupcev ali denarna sredstva, ki jih prejme za nakup ali izgradnjo določenih sredstev. Navodilo velja le za sredstva, ki jih podjetje uporabi za povezavo kupca na omrežje ali za zagotovitev stalnega dostopa do dobave blaga, storitev ali obojega. Podjetje mora določiti opravljeno storitev ali storitve in razporediti prejeto plačilo (pošteno vrednost sredstva) na vsako prepoznavno storitev. Prihodki se pripoznajo ob dostavi oz. izvedbi vsake posamezne storitve, ki jo podjetje opravi.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeča dopolnjena in spremenjena pojasnila v primeru, da jih bo sprejela EU:

OPMSRP 19 *ukinitvev finančnih obveznosti z kapitalskimi inštrumenti*

To pojasnilo stopi v veljavo 1.7.2010 in obravnava ukinitvev finančnih obveznosti z izdanimi kapitalskimi inštrumenti (zamenjava finančne obveznosti za delnice ali deleže družbe). Razlaga pojasnjuje, kako izmeriti in pripoznati takšno zamenjavo.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in EU, bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeče nove standarde:

MSRP 3R *Poslovne združitve* in **MRS 27R** *skupinski in ločeni računovodski izkazi*

Prenovljena standarda sta bila objavljena v januarju 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 01.07.2009. MRSP 3R uvaja številne spremembe pri obračunavanju poslovnih združitvev, ki bodo vplivale na višino pripoznanega dobrega imena, rezultatov v obdobju nakupa, kakor tudi na rezultate podjetja v prihodnjih poslovnih obdobjih. MRS 27R zahteva, da podjetja obračunajo spremembe v lastniškem deležu odvisnih družb kot spremembo v kapitalu. Posledično te spremembe ne bodo vplivale niti na dobro ime niti na dobiček ali izgubo podjetja. Poleg tega prenovljeni standard spreminja metodo obračunavanja izgube odvisne družbe in izgubo vpliva odvisne družbe. Spremembe, ki jih prinašata MSRP 3R in MRS 27R morajo podjetja upoštevati za prihodnja obdobja kar pomeni, da bodo vplivale na nakupe in transakcije z manjšinskimi deleži, ki jih bo imelo podjetje v prihodnosti.

MRS 39 *Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje – varovane postavke, ki izpolnjujejo kriterije*

Ta dopolnila so bila objavljena v avgustu 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 01.07.2009. Dopolnilo obravnava določanje enostranskega tveganja pri varovani postavki in, v določenih okoliščinah, opredelitev inflacije kot varovano tveganje ali del tveganja. Obenem tudi pojasnjuje, da lahko podjetje določi del sprememb poštene vrednosti ali variabilnost denarnega toka finančnega instrumenta kot varovano postavko.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeče dopolnjene in spremenjene standarde, če jih bo potrdila EU:

MSRP 2 *Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini*

Velja za obdobja z začetkom na ali po 1.1. 2009.

Dopolnila MSRPS 2 sestavljajo tri osnovne spremembe. Spremenjena je opredelitev transakcij z delnicami in dogovorov, področje uporabe MSRP 2, dodano pa je pojasnilo za obračunavanje z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini.

MRS 32 – Finančni instrumenti: Prezentacija Klasifikacija pravice do nakupa delnic denominiranih v tuji valuti

Velja za obdobja z začetkom po 1.2.2010

Dopolnjeni MRS 32 omogoča da družbe, ki izdajo pravico do nakupa delnic v tuji valuti da ne obračunavajo te pravice kot izvedeni finančni instrument in pripoznajo učinke v izkaz poslovnega izida. Te pravice bodo sedaj klasificirane kot kapitalski instrumenti, če bodo zadovoljeni določeni pogoji.

MRS 24 – Razkritja povezanih oseb

Velja za obdobja z začetkom po 1.1.2011

Sprememba MRS 24 natančneje določa in poenostavlja opredelitev povezane osebe. Spremenjeni standard prav tako zmanjšuje obseg razkritij transakcij družbe v državni lasti z državo in ostalimi družbami v državni lasti.

MSRP 9 – Finančni instrumenti

Ta standard nadomešča MRS 39 in z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 01.01.2013. Do sedaj sprejeti prvi del standarda postavlja novo klasifikacijo in merjenje finančnih sredstev.

Izboljšave MSRP

Aprila 2009 je Odbor izdal svoj drugi sklop dopolnil k mednarodnim standardom, prvenstveno z namenom, da bi odpravil vsa neskladja in podrobneje pojasnil besedilo. Za vsak standard veljajo ločene prehodne določbe. Spodaj navedene izboljšave še niso bile sprejete s strani Evropske unije.

MSRP 2- plačila v delnicah – določitev kdaj se uporablja MSRP 2 in MSRP 3

MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva za prodajo - razkritja

MSRP 8- operativni segmenti - razkritje sredstev segmentov

MRS 1 – Predstavitev računovodskih izkazov – kratkoročna/dolgoročna obveznost za finančne zamenljive instrumente

MRS 7 – Izkaz denarnega toka – klasifikacija izdatkov za nepripoznana sredstva

MRS 17 – Najemi – klasifikacija zemljišč in zgradb

MRS 18 Prihodki -Določanje, ali podjetje nastopa kot principal ali agent

MRS 36 – slabitev sredstev – največja enota kateri je lahko pripisano dobro ime

MRS 38 – neopredmetena sredstva – spremembe standarda zaradi sprejema novega MSRP 3 in spremembe glede ugotavljanja poštene vrednosti

MRS 39 – Finančni instrumenti – ocena pogodbenih kazni za predplačilo kredita kot vgrajeni izvedeni finančni instrument, varovanje denarnega toka

OPMSRP 9 – ponovno ocena vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta – vpliv MSRP 3 in OPMSRP 9

OPMSRP 16 - Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji–sprememba omejitve na družbo ki ima lahko instrument za varovanje pred tveganjem

Družba Deos d.d. pregleduje vplive še neobveznih standardov in pojasnil in v tem trenutku ne more smiselno oceniti vpliv novih zahtev, bo pa uporabila nova pojasnila v skladu z zahtevami teh pojasnil.

Naložbe v odvisna podjetja

Uskupinjeno odvisno podjetje (konsolidirano odvisno podjetje) je podjetje, v katerem ima obvladujoče podjetje prevladujoč kapitalski delež ali prevladujoč vpliv zaradi drugih razlogov in ki vstopa v skupino, za katero se sestavljajo skupinski računovodski izkazi.

Naložbe v kapital odvisnih podjetij so v posamičnih računovodskih izkazih merjene po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno oslabitev.

Preračun tujih valut

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, ki so funkcionalna in poročevalna valuta družbe. Preračuni postavk sredstev in obveznosti iz tujih valut v funkcionalno valuto se opravijo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke oziroma Banke Slovenije, veljavnem na dan računovodskih izkazov. Učinki prevedbe so prikazani v izkazu poslovnega izida kot neto dobički ali izgube iz tečajnih razlik.

Transakcije v tuji valuti so v začetku pripoznane v funkcionalni valuti in so preračunane po tečaju na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, pripoznana na podlagi izvirnih vrednosti v tuji valuti, so preračunana po tečaju na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti merjena po pošteni vrednosti v tuji valuti, so preračunana po tečaju, ko je bila poštena vrednost ugotovljena.

Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, plačane obresti od posojil, dobiček ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Pomembne računovodske ocene; pomembne računovodske presoje

Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovodstva določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah smatrajo kot utemeljeni, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti.

Poslovodske ocene zajemajo, med drugim, naslednje postavke: amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih dolgoročnih sredstev in naložbenih nepremičnin, popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev in tožbene zahtevke. Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni možno določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja v katerem družba deluje. Dejanske posledice se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Glavne ocene in predpostavke na dan bilance stanja, ki se nanašajo na prihodnje poslovanje in lahko povzročijo pomembne popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem poslovnem letu so rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in podobno: Odhodki za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan poročanja in popravljene z ocenjenim faktorjem fluktuacije zaposlenih.

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo poslovodstvo poleg ocen, ki najbolj pomembno vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

Poslovodstvo meni, da ni nikakršnih dejavnikov, ki bi nakazovali potrebo po oslabitvi opredmetenih osnovnih sredstev ali neopredmetenih sredstev in ni pokazateljev obstoja pomembne razlike med pošteno in neodpisano vrednostjo opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

Zgradbe in zemljišča

Zgradbe in zemljišča so pripoznana po modelu prevrednotenja oziroma modelu poštene vrednosti. Za preostale skupine osnovnih sredstev pa družba uporablja model nabavne vrednosti.

Po pripoznanju se opredmeteno osnovno sredstvo, katerega pošteno vrednost je mogoče zanesljivo izmeriti in za katerega merjenje po pripoznanju je podjetje izbralo model prevrednotenja, izkazuje po prevrednotenem znesku, ki je njegova poštena vrednost na dan prevrednotenja, zmanjšana za vsak kasnejši amortizacijski popravek vrednosti in kasnejše nabrane izgube zaradi oslabitve. Prevrednotenje družba ocenjuje na najmanj 5 let, tako da je knjigovodska vrednost poštena vrednosti na dan bilance stanja.

Poštena vrednost zemljišč in zgradb se izmeri na podlagi tržne vrednosti, ki jo ugotovi pooblaščen ocenjevalec vrednosti na način, ki temelji na mednarodnih standardih ocenjevanja vrednosti.

Če se kako opredmeteno osnovno sredstvo prevrednoti, se prevrednoti celotna skupina opredmetenih osnovnih sredstev, v katero spada.

Če se knjigovodska vrednost sredstva poveča zaradi prevrednotenja, se povečanje prizna neposredno v izkazu vseobsegajočega donosa. Povečanje iz prevrednotenja pa se pripozna v poslovnem izidu, če in v kolikor se odpravi zmanjšanje iz prevrednotenja istega sredstva, ki je bilo prej pripoznano v poslovnem izidu.

Če se knjigovodska vrednost sredstva zmanjša zaradi prevrednotenja, se zmanjšanje pripozna v poslovnem izidu. Zmanjšanje pa bremeni neposredno izkaz vseobsegajočega donosa do velikosti stanja v dobro v presežku iz prevrednotenja pri istem sredstvu.

Presežek iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev, ki je sestavni del kapitala, se prenese na preneseni poslovni izid, ko je pripoznanje sredstva odpravljeno. Lahko se prenese

celotni presežek, ko je sredstvo izločeno iz uporabe ali odtujeno, vendar pa se lahko del presežka prenese tudi, ko podjetje sredstvo uporablja. V takšnem primeru je preneseni del presežka razlika med amortizacijo na podlagi prevrednotene nabavne vrednosti sredstva in amortizacijo na podlagi njegove izvirne nabavne vrednosti. Prenos iz presežka iz prevrednotenja v preneseni poslovni izid se ne opravi v izkazu poslovnega izida.

Odprava pripoznanja zemljišč ali zgradb se izvede v primeru, ko se sredstvo proda ali ko družba ne pričakuje več ekonomskih koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube, zaradi odprave pripoznanja sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se posamezno sredstvo izknjiži.

Preostala vrednost sredstev, ocenjena doba koristnosti sredstev oziroma metoda amortizacije je pregledana oziroma spremenjena, če je potrebno, letno pri pripravi letnih računovodskih izkazov. Družba obračunava amortizacijo na podlagi enakomerne časovne razmejitve v skladu z ocenjeno dobo koristnosti. Amortizacijske stopnje so se spremenile v letu 2009 v primerjavi s stopnjami leta 2008 iz 1,8 na 2,2.

Uporabljene so naslednje amortizacijske stopnje

Vrsta sredstva	2008	2009
Domovi	1,8	2,2
Poslovni prostori	-	-
Zemljišča	0,0	0,0

Oprema in ostala osnovna sredstva

Oprema in ostala osnovna sredstva po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti.

Pregled knjigovodske vrednosti opreme in ostalih osnovnih sredstev se izvede, ko dogodki in spremembe okoliščin nakazujejo na to, da knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. V primeru, ko nastopijo dogodki, ki kažejo na to, da je knjigovodska vrednost sredstva višja od ocenjene nadomestljive vrednosti, je vrednost sredstva oslABLJENA na nadomestljivo vrednost sredstva. Nadomestljiva vrednost sredstva je čista prodajna vrednost oziroma vrednost v uporabi in sicer večja od njih. Vrednost v uporabi se določi tako, da se pričakovani bodoči denarni tokovi, diskontirajo na neto sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje (pred davki), ki odraža sedanjo tržno oceno časovne vrednosti denarja in morebitno tveganje povezano s posameznim sredstvom. Pri sredstvu, kjer so bodoči denarni tokovi odvisni tudi od ostalih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti, se vrednost v uporabi izračuna na podlagi bodočih denarnih tokov te denar ustvarjajoče enote. Izgube, ki nastanejo na podlagi oslabitve, se pripoznajo med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

Odprava pripoznanja opreme in ostalih osnovnih sredstev se izvede v primeru, ko se sredstvo proda ali ko družba ne pričakuje več ekonomskih koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube zaradi odprave pripoznanja sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se posamezno sredstvo izknjiži.

Preostala vrednost sredstev, ocenjena doba koristnosti sredstev oziroma metoda amortizacije je pregledana oziroma spremenjena, če je potrebno, letno pri pripravi letnih računovodskih izkazov.

Uporabljene so naslednje amortizacijske stopnje

Vrsta sredstva	2008	2009
Pisarniška oprema	12,0	12,0
Druga oprema	12,0	12,0
Rač.oprema	25,0	25,0

Stroški izposojanja

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstevovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se prične, ko nastanejo izdatki za sredstvo, nastanejo stroški izposojanja in začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so pripoznana po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se uporablja model nabavne vrednosti. Uporabna vrednost posameznega neopredmetenega sredstva je omejena. Obračunana amortizacija neopredmetenega sredstva se pripozna v izkazu poslovnega izida. Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev je obračunana po stopnji 20%.

Neopredmetena sredstva se preverja letno za oslabitev in to posamezno. Doba uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva je ocenjena enkrat na leto in se prilagodi, če je to potrebno.

Dobički in izgube iz izločitve ali odtujitve neopredmetenega sredstva se ugotovijo kot razlika med prodajno vrednostjo iz odtujitve in knjigovodsko vrednostjo sredstva. Pripoznajo se kot dobički ali izgube v izkazu poslovnega izida, ko se neopredmeteno sredstvo izloči ali odtuji.

Nadomestljivi znesek nekratkoročnih sredstev

Na dan poročanja družba oceni, ali obstajajo morebitni dejavniki, ki nakazujejo na to, da bi bilo potrebno nekratkoročna sredstva oslabiti. V primeru obstoja indikacije oslabitve družba pripravi formalno oceno nadomestljive vrednosti posameznih sredstev. V primeru, da knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, se vrednost sredstva oslabi na vrednost nadomestljivega zneska posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote oziroma je vrednost v uporabi, in sicer višja izmed njih.

Naložbe

Družba razporedi naložbe v naslednje kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, naložbe do zapadlosti, naložbe razpoložljive za prodajo ter posojila in terjatve. Razporeditev je odvisna od namena pridobitve.

Pripoznavanje finančnih sredstev

Družba na začetku pripozna vse naložbe, razen naložb razporejenih v skupino po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, po pošteni vrednosti vključno s stroški nakupa, ki so direktno povezani s tem nakupom. Naložbe razporejen v skupino po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida so pripoznane po pošteni vrednosti (direktni stroški nakupa niso vključeni v nabavno vrednost).

Naložbe razpoložljive za prodajo

Po začetnem pripoznanju so vse naložbe, ki jih družba opredeli kot naložbe razpoložljive za prodajo vrednotene po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti v kolikor zaradi nedelujočega trga poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti. Dobički in izgube naložb, ki so razpoložljive za prodajo, se pripoznajo v izkazu vseobsegajočega donosa kot neto nerealizirani kapitalski dobički ali izgube iz finančnih naložb za prodajo, dokler naložba ni prodana ali kakorkoli drugače odtujena. V primeru, da je naložba oslABLJENA, se oslabitev pripozna v izkazu poslovnega izida.

Nabave in prodaje posameznih finančnih naložb razporejenih v skupino razpoložljive za prodajo so pripoznane na dan trgovanja.

Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu. Ta skupina vključuje tako posojila in terjatve, ki jih pridobi podjetje kot tudi posojila in terjatve, ki izvirajo iz podjetja. Posojila in terjatve se merijo po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Odprava pripoznavanja finančnih instrumentov

Finančno sredstvo se izknjiži, ko so prenesena tveganja in koristi in kontrola nad pogodbenimi pravicami, povezanimi s finančnim instrumentom. Finančna obveznost se izknjiži, ko je poplačana, ukinjena ali zastarana.

Zaloge

Zaloge materiala in embalaže se vodijo po nabavnih cenah, katere sestavljajo nabavna cena po obračunu dobavitelja in vsi odvisni stroški nabave. Poraba materiala se obračunava po metodi drsečih povprečnih cen.

Poslovne in druge terjatve

Poslovne terjatve so pripoznane v vrednosti izdanih računov, zmanjšane za morebitne popravke vrednosti. Ocena popravkov vrednosti je zasnovana na podlagi razumnega pričakovanja, da poplačilo ni več verjetno v celoti oziroma določenem znesku. Popravki vrednosti kratkoročnih terjatev iz poslovanja so oblikovani v breme stroškov poslovanja, popravki so oblikovani po posameznih terjativah.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev, kjer je tveganje spremembe poštene vrednoti minimalno.

Delniški kapital

Osnovni kapital družbe predstavljajo vpisane delnice. Direktni dodatni stroški izdaje novih delnic, zmanjšani za davčne učinke, bremenijo kapital. V primeru nakupa lastnih delnic, plačilo vključujoč direktne transakcijske stroške, zmanjšane za davčne učinke, bremeni kapital kot postavka trezorske (lastne) delnice do trenutka ko te delnice niso prodane ali umaknjene. V primeru kasnejše prodaje teh lastnih delnic so vsi učinki prodaje vključeni v kapital.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb in izdani dolžniški vrednostni papirji. Dobljena posojila vključujejo tudi dobljene vloge in dolgove do najemodajalcev v primeru finančnega najema.

Finančne obveznosti se delijo na dolgoročne, če jih je treba poravnati ali vrniti v obdobju, daljšem od leta dni, in kratkoročne.

Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po pošteni vrednosti, nato pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Rezervacije

Družba pripoznava rezervacije v primeru, ko obstajajo zaradi preteklega dogodka sedanje obveze (pravne ali posredne) in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi in je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze. Znesek, pripoznan kot rezervacija je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo na dan bilance stanja obstoječe obveze. V primeru, ko je pomembna tudi časovna vrednost denarja, se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih denarnih tokov z diskontno stopnjo (pred davki), ki odraža časovno vrednost denarja in kjer je ustrezno se vključi tudi morebitno tveganje posamezne obveznosti.

V primeru, da družba določi rezervacije na podlagi diskontiranih denarnih tokov, se skozi leta pripoznajo povečanja v neto sedanji vrednosti kot finančni odhodki.

Kjer se pričakuje, da bodo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo rezervacije, povrnile druge stranke, se povračila pripoznajo kot posebno sredstvo, vendar le v primeru,

če je prejem skoraj gotov. V tem primeru se stroški rezervacije izkažejo zmanjšani za pričakovano povračilo stroškov.

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja, popravljene z ocenjenim faktorjem fluktuacije zaposlenih.

Zasluzki zaposlencev

Zasluzki zaposlencev vključujejo plače in ostale dodatke v skladu s kolektivno pogodbo. Prispevki v državni pokojninski sklad, socialno zavarovanje in zdravstveno zavarovanje so pripoznani med tekočimi stroški obdobja. Družba pripozna tudi morebitne bodoče stroške na podlagi kolektivne pogodbe v zvezi z zaposlenimi. Omenjeni stroški so preračunani na podlagi aktuarske metode in so pripoznani čez celotno obdobje posameznih zaposlenih, na katere se nanaša kolektivna pogodba.

Finančni in poslovni najem

Družba kot najemjemalec

Finančni najem je pripoznan v primeru, ko je velika večina tveganj in koristi predmeta najema prenesena na družbo. Iz tega naslova so sredstva in dolgovi izkazana v znesku, ki je na začetku najema enak poštenu vrednosti v najem vzetega sredstva ali sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, če je ta manjša. Plačila najemnine so razporejena med finančne odhodke in zmanjšanje neporavnane dolga. Finančni odhodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema z uporabo metode efektivne obrestne mere in so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida. Sredstva v finančnem najemu se amortizirajo skozi ocenjeno dobo uporabnosti oziroma skozi dobo trajanja finančnega najema, odvisno od tega kaj je krajše, če ni verjetno, da bo družba postala lastnik do konca najema.

Poslovni najem je najem, kjer najemodajalec zadrži veliko večino tveganj in koristi povezanih z lastništvom posameznega predmeta najema. Družba pripozna najemnine v izkazu poslovnega izida kot odhodek po enakomerni časovni metodi v celotni dobi najema.

Družba kot najemodajalec

V primeru, ko se prenese veliko večino tveganj in koristi predmeta najema na najemjemalca, se sredstvo izknjiži in se pripozna terjatev iz finančnega najema. Plačila najemnine so razporejena med finančne prihodke in zmanjšanje terjatev. Finančni prihodki se razporedijo na obdobja med trajanjem najema po metodi efektivne obrestne mere. Finančni prihodki so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida. Najemnine prejete za sredstva v poslovnem najemu so evidentirane kot prihodki po enakomerni časovni metodi v celotni dobi najema.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, obveznosti do države iz naslova davkov, tudi obračunanega davka na dodano vrednost, ter obveznosti v zvezi z razdelitvijo poslovnega izida. Posebna vrsta poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev za dobljene predujme pa tudi za prejete varščine.

Poslovne obveznosti se delijo na dolgoročne, če jih je treba poravnati v obdobju, daljšem od leta dni, in kratkoročne, ki so tiste, ki so že zapadle v plačilo (a še niso poravnane), in tiste, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni.

Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem proizvodov ali storitev ali opravljeno delo oziroma obračunani strošek, odhodek ali delež v poslovnem izidu.

Pasivne časovne razmejitve

Pasivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke in kratkoročno odložene prihodke. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj. Družba v okviru kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev prikazuje rezervacije za neizkoriščene dopuste.

Prihodki

Prihodki so pripoznani, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Prihodki od prodaje so pripoznani, ko družba prenese na kupca pomembna tveganja in koristi, povezana z lastništvom proizvodov ali z opravljeno storitvijo, prihodke pa je moč zanesljivo izmeriti.

Prihodki od obresti se obračunavajo in pripoznajo na osnovi efektivne obrestne mere.

Dividende se pripoznajo, ko družba pridobi pravico do izplačila.

Stroški materiala in storitev

Stroški materiala in storitev so cenovno izraženi potroški neposrednega materiala in storitev ter tistega dela materiala in storitev, na katerega se nanašajo posredni proizvodjalni stroški ter posredni stroški nabavljanja, prodajanja in splošnih služb. Razvrščeni so po izvornih vrstah.

Davki***Tekoči davki***

Obveznost oziroma terjatev za tekoče davke za sedanje in pretekla obdobja se izmeri v znesku, ki ga družba pričakuje da ga bo plačala oziroma dobila povrnjenega od davčne uprave. Obveznosti ali terjatve za tekoče davke se izmerijo na podlagi zakonsko predpisanih davčnih stopenj. Davek od dobička za leto 2009 je obračunan po stopnji 21 % od davčne osnove.

Odloženi davki

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik.

Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise ki se prenašajo v naslednje obdobje, v kolikor je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj za katere se pričakuje, da bodo uporabljene ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje (in davčni predpisi), veljavni ali blizu sprejetja na dan bilance stanja.

Poročanje po odsekih

Uprava Deosa, d.d. ocenjuje, da sta tveganje in donosnost pri prodaji različnih proizvodov in storitev podobna, zato se za namene poročanja uporablja samo en operativni odsek. Družba ima prihodke iz poslovanja le v Sloveniji.

3.9. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA**3.9.1. Prihodki**

v EUR		
	2009	2008
Čisti prihodki od prodaje	9.142.066	8.025.496
-skupaj blago	157.591	137.295
-skupaj proizvodi in storitve	8.984.475	7.888.201
Skupaj	9.142.066	8.025.496

3.9.2. Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR		
	2009	2008
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	70.604	60.898
Stroški materiala	1.554.718	1.304.580
Stroški storitev	1.620.927	1.363.355
Skupaj	3.246.249	2.728.833

Stroški materiala

v EUR		
	2009	2008
Stroški porabljene energije	422.531	394.579
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	41.388	30.811
Drugi stroški materiala	1.090.799	879.190
Skupaj	1.554.718	1.304.580

Stroški storitev

v EUR		
	2009	2008
Stroški prevoznih storitev	49.895	49.061
Stroški storitev vzdrževanja	113.953	75.936
Stroški najemnin	867.149	861.292
Povračila stroškov zaposlenih v zvezi z delom	22.406	27.223
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev, zavarovalne premije	147.783	47.650
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	194.945	62.050
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	18.412	16.230
Stroški storitev fiz. oseb, ki ne opravljajo dejavnosti	25.979	29.422
Stroški drugih storitev	180.405	194.491
Skupaj	1.620.927	1.363.355

3.9.3. Stroški dela

v EUR		
	2009	2008
Stroški plač	3.125.296	2.662.752
Stroški pokojninskih zavarovanj	185.005	161.903
Stroški socialnih zavarovanj	537.718	494.064
Drugi stroški dela	617.940	612.392
Skupaj	4.465.959	3.931.111

V povprečju je bilo v poslovnem letu 2009 v družbi zaposlenih 269 delavcev (v letu 2008: 250 delavcev).

Število zaposlenih po izobrazbi na dan 31.12.2009

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih na dan 31.12.2008	Število zaposlenih na dan 31.12.2009
VII.	32	38
VI.	3	5
V.	52	69
IV.	102	128
III.	13	16
II.	48	65
SKUPAJ	250	321

Povprečno število zaposlenih po ravni izobrazbe za leti 2009 in 2008

Stopnja izobrazbe	Povprečje 2008	Povprečje 2009
VII.	28	35,25
VI.	2,25	3,75
V.	55,5	60
IV.	95	93,5
III.	12	12,75
II.	57,75	63,75
SKUPAJ	250,5	269

3.9.4. Odpisi vrednosti

v EUR		
	2009	2008
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	653.994	476.887
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	10.224	9.122
Prevred. poslovni odhodki pri neopredm. in opredm. osn.sredstvih	2.322	8.717
Prevred. Odh. Pri obratnih sredstvih	14.977	23.885
Skupaj odpisi vrednosti	681.517	518.611

3.9.5. Drugi poslovni odhodki

v EUR		
	2009	2008
Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela ali drugih vrst stroškov	7.746	24.036
Drugi odhodki	144.224	31.048
Skupaj	151.970	55.084

Drugi odhodki se v pretežni meri nanašajo na stroške oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine v letu 2009 v višini 122.242 EUR (2008: 31.021 EUR).

3.9.6. Finančni prihodki

v EUR		
	2009	2008
Obresti iz razmerij do podjetij v skupini	228	1.855
Obresti iz razmerij do bank in drugih podjetij	41.692	43.187

Skupaj	41.920	45.042
--------	--------	--------

3.9.7. Finančni odhodki

v EUR		
	2009	2008
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	-	408
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	282.748	78.195
Finančni odhodki iz izdanih obveznic	288.382	312.717
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	6.221	0
Skupaj Finančni odhodki	577.351	391.320

3.9.8. Davek od dobička

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Slovenji: v EUR		
	2009	2008
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	81.158	475.402
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov	-12.659	-12.494
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov	399.533	302.111
Davčna osnova	468.032	765.019
Davčna olajšave - zmanjšanje davčne osnove	307.277	249.639
Osnova za davek	160.755	515.380
Davek od dobička (21% - 2009, 22% - 2008)	33.759	113.384

3.9.9. Odloženi davek

Odloženi davki, kot sredstvo za računovodsko pripoznavanje davčnih učinkov med računovodskim in obdavčljivim dobičkom, so povečali čisto izgubo za 24.198 EUR. Terjatve za odložene davke smo oblikovali iz naslova trajnih slabitev finančnih naložb, rezervacij za jubilejne nagrade, odpravnine ter iz naslov popravka terjatev. Zmanjšale pa so se zaradi koriščenja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine.

Spremembe odloženih terjatev oz. obveznosti za davek, ki so bile pripoznane v izkazu poslovnega izida, so sledeče:

Odložen davek od dobička na 31. december vključuje:

v EUR	Balanca stanja		Izkaz uspeha		Kapital	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Odložen davek od dobička – obveznosti						
Prevrednotenje zgradb po modelu poštene vrednosti	-2.686.899	-2.346.921		19.264	-2.686.899	-2.346.921
Prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih naložb na pošteno vrednost		1.681				1.681
Celotne obveznosti iz odložen davek od dobička	-2.686.899	-2.345.240			-2.686.899	-2.345.240
Odložen davek od dobička - terjatve						
Rezervacije	43.686	52.501	-24.198	-17.384		
Popravek terjatev	3.076	0				
Prevrednotenje finančnih naložb na pošteno vrednost skozi IPI	807	4.160	0	4.161		
Celotna sredstva od odloženih davkov na dobiček	47.570	56.661				
Netiranje terjatev in obveznosti za odloženi davek	-2.639.329	-2.288.579	-24.198	6.040	-2.686.899	-2.345.240

Razkritje gibanja odloženih davkov pripoznanih direktno v kapital

Gibanje odloženih davkov (v EUR)		
	2009	2008
Stanje 01.01.	2.345.240	1.313.793
Spremembe	341.659	1.031.447
Stanje 31.12.	2.686.899	2.345.240

Čisti dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan, če čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic. Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter upoštevani čas, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička. Popravljeni čisti dobiček na delnico upošteva tudi vse potencialne navadne delnice, ki izhajajo iz zamenljivih obveznic, opcij in rokovnih pogodb. Pri njegovem izračunu se čisti dobiček in število uveljavljajočih se navadnih delnic prilagodi za učinke vseh popravljanih potencialnih navadnih delnic, ki bi se pojavili, če bi v obračunskem obdobju prišlo do njihove zamenjave v navadne delnice.

Čisti poslovni izid, ki pripada imetniku navadnih delnic

v EUR		
	2009	2008
Čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic podjetja	20.830	368.058
Prilagojeni čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic podjetja	20.830	368.058

Tehtano povprečje števila navadnih delnic

	2009	2008
Tehtano povprečno število navadnih delnic za osnovni čisti dobiček na delnico	2.916	2.916
Prilagojeno povprečno število navadnih delnic za izračun prilagojenega čistega dobička na delnico	2.916	2.916

Poslovni izid na navadno delnico

v EUR		
	2009	2008
Osnovni in prilagojeni čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic matičnega podjetja	23.200	368.058
Tehtano povprečno število navadnih delnic za osnovni čisti dobiček na delnico	2.916	2.916
Čisti poslovni izid na delnico (v €)	7,96	127,14

Poslovni izid na navadno delnico znaša v letu 2009 8,01€. V letu 2008 je vrednost poslovnega izida na navadno delnico znašala 127,14 €, če upoštevamo spremembe v številu delnic v letu 2007. V letu 2007 je prišlo namreč do spremembe v številu izdanih delnic iz 349.320 kom z nominalo 2.000,00 SIT na 2.916 kom z nominalo 1.000,00 €.

3.10. POJASNILA K BILANCI STANJA
3.10.1. Neopredmetena dolgoročna sredstva

v EUR	31.12.2009	31.12.2008
Premoženjske pravice	11.058	2.532
Druga neopredmetena sredstva	21.488	20.387
Neopredmetena OS v pridobivanju	9.511	7.132
Skupaj	42.057	30.051

Gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev za leto 2009

v EUR	Računalniški programi	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena OS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 31.12.2008	7.553	40.866	7.132	55.551
Nabava	10.968	19.660	2.379	33.007
Odtujitev				
Odpis		-10.778		- 10.778
Stanje 31.12.2009	18.521	49.748	9.511	77.780
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 31.12.2008	5.021	20.479	0	25.500
Amortizacija	2.442	7.781		10.223
Odpis				
Stanje 31.12.2009	7.463	28.260	0	35.723
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2008	2.532	20.387	7.132	30.051
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2009	11.058	21.488	9.511	42.057

Gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev za leto 2008

v EUR	Računalniški programi	Druge neopredmetena sredstva	Neopredm. OS v pridobivanju oz. izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 31.12.2007	7.553	41.046	3.563	52.162
Nabava			3.569	3.569
odpis		-186		-186
Stanje 01.01.2008	7.553	40.866	7.132	55.551
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 31.12.2007	3.495	13.063		16.558
Amortizacija	1.526	7.596		9.122
Odpis		180		180
Stanje 31.12.2008	5.021	20.479		25.500
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2007	4.058	27.983	3.563	35.604
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2008	2.532	20.387	7.132	30.051

3.10.2. Opredmetena osnovna sredstva

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Zemljišča	10.538.601	10.336.888
Zgradbe	26.701.449	13.078.010
Opredmetena OS v gradnji	651.674	7.308.230
Oprema	1.856.370	909.931
Dani predujmi za opredmetena OS	202.951	202.951
Skupaj	39.951.045	31.836.010

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2009

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Predujmi za pridobitev OS	Opredmetena OS v gradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 31.12.2008	10.336.888	13.927.839	1.920.208	202.951	7.308.230	33.696.116
Pridobitve		5.263.840	1.480.406		651.674	7.395.920
Prevrednotenje na pošteno vrednost	201.714	1.575.588				1.777.302
Odpisi			-253.381			-253.381
Aktiviranje OS		7.308.230			-7.308.230	0
Povečanja predujmov						0
Zmanjšanja predujmov						0
Stanje 31.12.2009	10.538.602	28.075.497	3.147.233	202.951	651.674	42.615.957
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 31.12.2008		849.829	1.010.277			1.860.106
Amortizacija		372.704	281.290			653.994
Prevrednotenje na pošteno vrednost		151.515				151.515
Odtujitve						0
Odpisi			-704			-704
Stanje 31.12.2009		1.374.048	1.290.863			2.664.911
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2008	10.336.888	13.078.010	909.931	202.951	7.308.230	31.836.010
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2009	10.538.602	26.701.449	1.856.370	202.951	651.674	39.951.046

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2008

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Predujmi za pridobitev OS	Opredmetena OS v gradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 31.12.2007	2.174.676	12.905.965	1.858.249		3.873.318	20.812.208
Pridobitve	3.861.702		122.015		3.434.912	7.418.629
Prevrednotenje na pošteno vrednost	4.300.510	1.021.874				5.322.384
Odpisi			-60.056			-60.056
Aktiviranje OS						0
Povečanje predujmov				202.951		202.951
Zmanjšanja predujmov						0
Stanje 31.12.2008	10.336.888	13.927.839	1.920.208	202.951	7.308.230	33.696.116
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 31.12.2007		557.978	804.190			1.362.168
Amortizacija		231.427	245.460			476.887
Prevrednotenje na pošteno vrednost		60.424				60.424
Odtujitve						0
Odpisi			-39.373			-39.373
Stanje 31.12.2008		849.829	1.010.277			1.860.106
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2007	2.174.676	12.347.987	1.054.059	0	3.873.318	19.450.040
NEODPISANA VREDNOST 31.12.2008	10.336.888	13.078.010	909.931	202.951	7.308.230	31.836.010

Zgradbe in zemljišča predstavljajo v večji meri dva domova in sicer v Cerknici in Gornjem Gradu, kjer opravlja družba svojo dejavnost domov za starejše. Družba daje v najem varovana stanovanja. Zgradbe so zavarovane in so zastavljene za prejete kredite od bank.

Družba nima sklenjenih pogodb za finančni najem.

Družba ima najete kredite za nabavo osnovnih sredstev, stanje 31.12.2009 znaša 38.015.585 EUR, po katerih ima zastavljene nepremičnine v Cerknici, Gornjem Gradu in Trnovem. Družba je v letu 2009 prepoznala celotne obresti iz naslova prejetega kredita za izgradnjo Centra starejših Trnovo, kot povečano nabavno vrednost zgradbe v višini 228.100 €.

V skladu s politiko je družba tudi v letu 2009 naredila cenitev za zgradbo in zemljišče v Gornjem gradu na dan 31.12.2009, učinek prevrednotenja znaša povečanje vrednosti za 1.621.787 EUR. Za oceno vrednosti se je uporabila nabavno vrednostna (stroškovna) metoda.

Ostale zgradbe in zemljišča so bila vrednotena v letu 2008. Metoda, ki je bila upoštevana, je prilagoditev vrednosti nepremičnine v preteklem letu s povprečnim indeksom za stanovanjsko gradnjo, ki ga mesečno objavlja GZS, sekcija za gradbeništvo.

3.10.3. Druge dolgoročne finančne naložbe - naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe na dan 31. 12. 2009 vključujejo:

Zap. št.	Odvisna družba	Sedež družbe	Delež udeležbe v kapitalu (%)
1.	Zavod Žiri	Loška cesta 1, Žiri	100

Opis	31.12.2009	31.12.2008
Deleži v družbah v skupini	528.650	528.650
Skupaj	528.650	528.650

Odvisna družba Zavod Žiri nima nobenega poslovanja, ima v bilanci le zemljišče, ki je enako poštene vrednosti naložbe.

3.10.4. Kratkoročne finančne naložbe in dana posojila oziroma depoziti pri bankah

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Druge delnice in deleži - naložbe, razpoložljive za prodajo	2.974	2.452
Kratkoročna posojila družbam v skupini	3.604	10.253
Kratkoročni depoziti pri bankah s pripadajočimi obrestmi	8.525.846	0
Skupaj	8.532.424	12.705

Družba ne pripravlja posebej razkritja hierarhije poštene vrednosti finančnih naložb, saj je delež naložb vrednotenih po poštene vrednosti v bilanci stanja nepomemben.

Depoziti pri bankah

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Dolgoročni depoziti	4.140.000	170.000
Kratkoročni depoziti z zapadlostjo od 3-12 mesecev	8.500.000	0
Depozit do treh mesecev	3.078.630	0
Skupaj	15.718.630	170.000

Za prodajo razpoložljive finančne naložbe

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Vrednostni papirji, ki ne kotirajo na organiziranem trgu	0	0
Vrednostni papirji, ki kotirajo na organiziranem trgu	2.974	2.452
Skupaj	2.974	2.452

 3.10.5. *Kratkoročne poslovne terjatve*

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Kratkoročne terjatve do kupcev – podjetij v skupini	0	31
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	1.085.291	779.423
Druge kratkoročne poslovne terjatve	44.431	3.017.220
Skupaj	1.129.722	3.796.674

Kratkoročne terjatve do kupcev se v večji meri nanašajo na opravljene storitve oskrbovancem domov. Del terjatev pa predstavlja terjatev do Zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZS) v višini 338.501 EUR.

Druge kratkoročne poslovne terjatve se nanašajo predvsem na terjatve do države za DDV ter dane avanse.

Nepopravljene terjatve po zapadlosti na dan 31.12.

Skupaj terjatve	Ne zapadle in nepopravljene terjatve	Zapadle a ne popravljene terjatve				
		<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-365 dni	> 365 dni
1.085.291	948.402	84.099	44.539	5.003	3.248	0
779.423	734.867	32.937	7.774	3.845	0	0

3.10.6. Denar in denarni ustrezniki

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Denarna sredstva na računih	370.513	186.057
Depozit do treh mesecev	3.078.630	0
Skupaj	3.449.142	186.057

3.10.7. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Vnaprej vračunani prihodki	0	91.561
Kratkoročno odloženi stroški	73.788	43.841
Skupaj	73.788	135.402

Kratkoročno odloženi stroški v višini 73.788 so kratkoročno odloženi stroški iz naslova naročnin, zavarovalnin in premije za vplačilo 2. stebra za zaposlene za leto 2010.

3.10.8. Kapital

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
KAPITAL	14.068.730	12.745.764
Osnovni kapital	2.916.000	2.916.000
Kapitalske rezerve	70.447	70.447
Rezerve iz dobička	108.299	105.929
<i>Zakonske rezerve</i>	<i>25.044</i>	<i>22.674</i>
<i>Rezerve za lastne delnice</i>	<i>83.255</i>	<i>83.255</i>
<i>Lastne delnice (kot odbitna postavka)</i>	<i>-83.255</i>	<i>-83.255</i>
<i>Druge rezerve iz dobička</i>		
Presežek iz prevrednotenja	10.569.844	9.379.120
Preneseni čisti dobiček	466.563	7.660
Čisti dobiček poslovnega leta	20.832	349.863

Opis in razdeljivost posameznih rezerv v kapitalu

Kapitalske rezerve so oblikovane v znesku 70.447 EUR. Rezerve so bile oblikovane v preteklih letih iz naslova čistih dobičkov iz preteklih let in vplačanega presežka kapitala.

Rezerve za lastne delnice so oblikovane v skladu z 240. členom ZGD (8.točka). Rezerve so bile oblikovane po sklepih skupščine v višini 83.255 EUR.

Druge rezerve iz dobička v znesku 25.044 EUR so oblikovane za pokrivanje morebitnih izgub oziroma za druge namene po ZGD. Na podlagi sklepa skupščine o uporabi bilančnega dobička so se v letu 2009 povečale druge rezerve iz dobička (zakonske rezerve) za znesek 2.370 EUR. Lastne delnice in lastni poslovni deleži v višini 83.255 EUR so izkazane kot odbitna postavka v kapitalu družbe.

V skladu z 230. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) lahko delničarji na skupščini odločajo samo o uporabi bilančnega dobička, in sicer v primeru, da letno sporočilo sprejema nadzorni svet. V tem primeru skupščina ne more posegati v posamezne kategorije kapitala, torej tudi v nobeno od skupin rezerv v okviru kapitala, z namenom, da bi jih prerazporedila v kategorijo bilančnega dobička, ki bi jih nato razdelila med delničarje oz. izplačala v obliki dividend. Bilančni dobiček pa delničarji lahko namenijo bodisi za dividende, lahko ga razporedijo v druge rezerve iz dobička, lahko pa ga uporabijo za druge namene v skladu s statutom ali pa se odločijo za prenos dela bilančnega dobička v drugo leto.

Bilančni dobiček

v EUR	2009	2008
Čisti poslovni izid poslovnega leta	23.200	368.058
+ povečanje zadržanih dobičkov zaradi prenosa iz presežka iz prevrednotenja v višini letne amortizacije zgradb vrednotenih po pošteni vrednosti	140.205	78.896
+ preneseni čisti dobiček	326.360	0
- povečanje rezerv iz dobička – sklep uprave	-2.370	-18.195
= bilančni dobiček skupščina razporedi	487.395	428.759
- za delničarje		
- v druge rezerve		
- za prenos v drugo leto		
- za druge namene	487.395	428.759

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice, druge rezerve iz dobička, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let, presežek iz prevrednotenja in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček.

1. Kapital je sestavljen iz navadnih delnic. Osnovni kapital se vodi v domači valuti in je sestavljen iz 2.916 navadnih imenskih delnic. Kapital je vplačan v celoti.
2. Novih izdaj delnic ni bilo.
3. Število odkupljenih lastnih delnic znaša 21 kar predstavlja 0,7% osnovnega kapitala. V letu 2009 družba ni odkupila nobenih lastnih delnic.
4. Lastnik 2.334 delnic je A – Z Finance. (80%).
5. Vse sestavine kapitala izven osnovnega kapitala pripadajo lastnikom osnovnega kapitala v enakem razmerju, kot znašajo njihovi deleži v osnovnem kapitalu.

Dividende

V letu 2009 ni bilo izplačanih dividend, o izplačilu dividend v poslovnem letu 2010 bo odločila skupščina podjetja na svojem zasedanju v letu 2010. Prav tako ni bila v letu 2009 nadzornemu svetu izplačana nagrada.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2009 je izračunana kot razmerje med celotnim kapitalom in tehtanim povprečjem števila navadnih delnic.

V EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
knjigovodska vrednost delnice	4.825	4.396
čisti dobiček na delnico	8,01	127,14

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2009 znaša 4.825 € na 31.12.2008 pa je knjigovodska vrednost 4.396 € na delnico. V letu 2007 je družba znižala število delnic ter povečala vrednost nominale iz 2.000,00 SIT na 1.000,00 €.

Presežek iz prevrednotenja

V EUR	31.12.2009	31.12.2008
Iz dolgoročnih finančnih naložb razpoložljivih za prodajo	-4.036	-4.559
Iz prevrednotenja zgradb vrednotenih po modelu prevrednotenja na pošteno vrednost	13.216.342	11.728.919
obveznosti za odloženi davek	-2.642.462	-2.345.240
SKUPAJ	10.569.844	9.379.120

Družba je v letu 2009 naredila cenitve za zgradbo in zemljišče v Gornjem gradu na dan 31.12.2009 in pozitivno prevrednotenje pripoznala v presežku iz prevrednotenja.

Gibanje presežka iz prevrednotenja

Gibanje presežka iz prevrednotovanja	2009	2008
Stanje 1.1.	9.379.120	5.255.173
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo (nerealizirani dobički)	523	-8.503
Sprememba poštene vrednosti zgradb vrednotenih po modelu prevrednotenja na pošteno vrednost	1.190.201	4.132.450
Stanje 31.12.	10.569.844	9.379.120

3.10.9. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

	31.12.2008	Črpanje	Oblikovanje	31.12.2009
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi ter jubilejne nagrade	323.692	9.070	122.242	436.864
Skupaj rezervacije	323.692	9.070	122.242	436.864

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na osnovi aktuarskih izračunov. Na izračun vplivajo fluktuacija zaposlenih, bruto plača in pričakovana inflacija. Kot osnova za oblikovanje rezervacij za odpravnine se upošteva višina treh povprečnih bruto plač v Republiki Sloveniji. Obveznosti so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil. Družba nima drugih pokojninskih obveznosti.

Družba nima dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

3.10.10. Finančne obveznosti

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Dolgoročne finančne obveznosti	35.749.658	16.237.365
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	32.134.104	12.095.215
Dolgoročne obveznosti na podlagi obveznic	3.615.554	4.142.150
Kratkoročne finančne obveznosti	3.508.699	1.892.393
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	2.707.055	1.174.986
Druge kratkoročne finančne obveznosti	801.644	717.407

Družba ima izdane obveznice z oznako DEO1, ki kotirajo na Ljubljanski borzi. Obveznica ima kuponsko obrestno mero 6% s polletnim izplačilom kuponov skupaj z delom glavnice. Obveznica zapade 1.12.2014.

Pregled dolgoročnih posojil, dobljenih pri bankah

Banka kreditodajalec	Skupaj stanje kredita na dan 31.12.2009 v EUR	Kratkoročni del dolgoročnega posojila, ki zapade v plačilo 2010 v EUR	Dolgoročni del posojila v EUR	Ponderirana efektivna obrestna mera	Zapadlost	Zavarovanje
NLB D.D. LJUBLJANA	429.216	286.144	143.072	5,750	2011	hipoteka Gornji grad
NKBM D.D.	11.125.192	927.099	10.198.093	5,965	2021	hipoteka Cerknica
NLB D.D. LJUBLJANA	833.400	833.400	0	5,615	2010	menice
BANKA KOPER D.D.	4.000.000	335.000	3.665.000	4,817	2020	Hipoteka Trnovo
RAIFFEISEN KREKOVA BANKA D.D.	5.351.680	223.740	5.127.940	5,360	2016	Hipoteka Trnovo
A BANKA VIPA D.D.	13.000.000	0	13.000.000	5,896	2029	Hipoteka Notranje gorice

Na dan 31.12.2009 ima družba iz naslova prejetih posojil odprte obveznosti za obresti v višini 101.671 EUR.

Stanje glavnice dolgoročnih posojil na dan 31.12.2009 in njihova zapadlost po letih	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Obdobje 2015 - 2029
	34.739.487	2.605.383	1.808.540	4.405.273	3.103.195	3.103.195
Predvidene obresti	1.981.103	1.788.959	1.688.275	1.443.026	1.270.266	5.498.702

Banke, ki so odobrile dolgoročna posojila, od družbe zahtevajo vzdrževanje v posojilnih pogodbah opredeljenih vrednosti bilančnih postavk in finančnih kazalnikov: s pogodbo določen delež kapitala v obveznostih do virov sredstev, čisti dobiček obračunskega obdobja iz izkaza poslovnega izida. Nedoseganje predpisane vrednosti kazalnikov je lahko razlog za zahtevek za predčasno vračilo posojil. Družba dosega določila pogodb.

Poštena vrednost dolgoročnih finančnih obveznosti je enaka knjigovodski vrednosti. Družba redno poravnava vse obveznosti iz naslova prejetih posojil skupaj s pripadajočimi obrestmi.

Vsa prejeta posojila so zastavljena s hipotekami na zgradbe in zemljišča v last družbe.

Zavarovanje prejetih posojil

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Knjigovodska vrednost sredstev danih v zavarovanje za posojila	34.173.229	15.325.286
Zgradba Cerknica	7.835.802	8.551.644
Zgradba Gornji grad	11.022.871	6.773.642
Zgradba Trnovo	12.504.658	0
Zemljišče Notranje gorice	2.809.898	0

3.10.11. Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	695.527	2.527.281
Kratkoročne obveznosti do delavcev	385.602	298.302
Kratkoročne obveznosti za predujme	244.368	1.787
Druge kratkoročne obveznosti	99.141	75.800
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti	1.424.638	2.903.170
Kratkoročne obveznosti za davek	0	96.751
Skupaj	1.424.638	2.999.921

Druge kratkoročne obveznosti se v večini nanašajo na obveznosti iz naslova plačila davka na davka na dodano vrednost (DDV). Poštena vrednost kratkoročnih poslovnih obveznosti je enaka knjigovodski vrednosti.

Vse poslovne obveznosti družbe so z zapadlostjo 90 dni ali manj.

3.10.12. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev

	31.12.2009	31.12.2008
Kratkoročni vnaprej vračunani stroški in odhodki	73.076	73.126
Skupaj	73.076	73.126

Kratkoročne pasivne časovne razmejitev so v celotnem znesku oblikovane za neizkoriščene dopuste za leto 2009.

Družba je v letu 2009 prvič oblikovala rezervacije za neizkoriščene dopuste zaradi pomembnosti zneska v tekočem letu. Družba je rezervacije oblikovala preko prenesenih dobičkov na dan 31.12.2007. V postopku oblikovanja rezervacij se je povečalo stanje kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev za leto 2008 in posredno za leto 2007. Povečanje kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev je posledično vplivalo na znižanje zadržanega čistega poslovnega izida v višini 73.076 EUR.

v EUR	31.12.2008 poročano	31.12.2008 prilagojeno	31.12.2007 prilagojeno	Prilagoditev - učinek popravka preteklih let
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	50	73.126	86.976	73.076
Kapital	12.818.840	12.745.764	8.174.863	-73.076
Zadržani čisti poslovni izid	80.736	7.660	-73.076	-73.076
Skupaj obveznosti	36.617.501	36.617.501	20.460.127	0

3.10.13. Zunajbilančna evidenca

Družba nima nobenih potencialnih obveznosti ali terjatev, ki bi jih vodila zabilančno, ker ne izpolnjujejo pogojev za bilančno pripoznanje. Družba ima zastavljene nepremičnine in zemljišča na prejeta posojila, ki jih razkriva pod točko 3.10.10. Finančne obveznosti.

3.10. DRUGA RAZKRITJA

Obveznosti za poslovni najem

Družba kot najemjemalec

Družba izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema varovanih stanovanj in stanovanj v Domu v Medvodah. Pogodba o poslovnem najemu je sklenjena za nedoločen čas z možnostjo preklica s strani najemodajalca z enoletnim odpovednim rokom.

v EUR		
Rok zapadlosti	31.12.2009	31.12.2008
- do 1 leta	239.467	53.943
- od 1 do 5 let	1.197.335	647.316
Skupaj	1.436.802	701.259

Skupni znesek bruto prejemkov, ki so jih za opravljanje funkcije oz. nalog v družbi Deos, d.d., prejele naslednje osebe:

v EUR	2009
Uprava družbe	75.027
Člani nadzornega sveta	2.400
Zaposleni po individualnih pogodbah	480.727
SKUPAJ	558.154

Prejemki uprave družbe

funkcija	ime in priimek	bruto OD	prehrana, prevoz	premije za pokojninsko zavarovanje	potni stroški	regres	Skupaj
direktor	Bojan Kranjc	68.362	834	816	4.344	672	75.027

Prejemki nadzornega sveta

funkcija	ime in priimek	sejnina bruto
predsednica	dr. Alenka Ž. Kranjc	900,00
član	Milan Neffat	300,00
članica	Branka Neffat	600,00
član	Branko Kastelic	600,00
	Skupaj	2.400,00

Družba nima nobenih drugih poslovnih terjatev ter kratkoročnih oziroma dolgoročnih dolgov do članov poslovodstva na dan 31.12.2009.

Podatki o zneskih, porabljenih za revizorja v letu 2009

Podatki o zneskih, porabljenih za revizorja (v EUR)	2009	2008
Revidiranje letnega poročila	18.000	21.280
Druge nerevizijske storitve	4.312	6.393
Druge storitve revidiranja	0	0
Storitve davčnega svetovanja	0	0
Skupaj	22.312	27.673

3.11. DODATNA POJASNILA IZKAZA GIBANJA KAPITALA
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta

Kapital se je povečal za ustvarjen čisti dobiček poslovnega leta v višini 23.200 EUR.

Drugi vseobsegajoči donos v obdobju

Presežek iz prevrednotenja iz naslova prevrednotenja zgradb in zemljišč povečuje ustvarjen čisti poslovni izid poslovnega leta za 1.299.764 EUR.

Transakcije z lastniki evidentirane v kapitalu

Po sklepu skupščine smo za del prenesenega čistega dobička v višini 2.370 EUR oblikovali zakonske rezerve v skladu z določili ZGD.

3.12. DODATNA POJASNILA IZKAZA DENARNIH TOKOV

Denarni tokovi pri poslovanju so izkazani po posredni metodi. Pomembna povečanja oz. zmanjšanja posameznih postavk, ki so vplivala na denarni tok družbe, razkrivamo v izkazih poslovnega izida, bilance stanja in gibanja kapitala.

3.13. RAZKRITJE POSLOV S POVEZANIMI OSEBAMI

		V EUR
	2009	2008
Terjatve do povezanih podjetij	0	0
Obveznosti do povezanih podjetij	199.108	3.355
DEJ d.o.o. Ljubljana	2.208	3.355
Druga d.o.o. Ljubljana	16.900	
A-Z finance d.o.o. Ljubljana	180.000	
Prihodki od prodaje povezanim podjetjem	0	0
Stroški storitev v poslih s povezanimi podjetji	376.536	185.484
Dej d.o.o.	120.692	185.484
Druga d.o.o.	77.044	
A-Z finance d.o.o.	178.800	

3.14. CILJI IN POLITIKE UPRAVLJANJA S FINANČNIMI TVEGANJI

Finančni inštrumenti, ki jih družba uporablja, so prejeta bančna posojila, dani depoziti, naložbe v delnice in deleži. Družba se večji del financira iz izdanih obveznic in prejetih kreditov. Družba imata tudi druga finančna sredstva in obveznosti, kot tudi terjatve in obveznosti, ki izhajajo neposredno iz poslovanja.

Družba ne uporablja izpeljanih finančnih inštrumentov.

Glavna tveganja, ki izvirajo iz finančnih inštrumentov, so obrestno, valutno, tržno, kreditno ter likvidnostno tveganje. Uprava družbe ugotovi in vsako leto ponovno ocenjuje izpostavljenost posameznim tveganjem.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer. Družba je izpostavljena obrestnim tveganjem, v kolikor se spreminjajo razmere na trgu (sprememba Euribor).

Na strani prejetih posojil je prisotna variabilna obrestna mera Euribor. Na dan 31.12.2009 je znašala skupna vrednost danih posojil oziroma depozitov 15.748.080 EUR, skupna vrednost prejetih kreditov in izdanih obveznic pa 39.258.357 EUR, vsi prejeti krediti po variabilni obrestni meri, izdana obveznica pa po fiksni kuponski obrestni meri 6%. Na dan 31.12.2008 je znašala skupna vrednost danih posojil oziroma depozitov 180.253 EUR, skupna vrednost prejetih kreditov in izdanih obveznic pa 18.129.758. Vpliv variabilne obrestne mere Euribor je torej samo na strani prejetih kreditov.

Vpliv spremembe variabilne obrestne mere Euribor na dobiček pred davkom je prikazan spodaj.

		2009
Sprememba tržne obrestne mere	Vpliv na poslovni izid (v EUR)	
+/-100 b.t.	347.395	

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnih instrumentov nihala zaradi spremembe deviznih tečajev. Družba je imela do 31.12.2009 večino sredstev in obveznosti nominiranih v EUR. Vrednost sredstev v drugih valutah (USD,GBP) ni bilo.

Tržno tveganje

Družba je izpostavljena tržnemu tveganju na podlagi gibanja tečajev tržnih vrednostnih papirjev, na katero družba nima vpliva. Družba je izpostavljena minimalnem tveganju gibanja tečajev tržnih vrednostnih papirjev, saj je znesek finančnih naložb v bilanci stanja nepomemben.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila obveznosti in bo družbi povzročila finančno izgubo. Družba je izpostavljena

tveganju nevrčila kreditov s strani povezanih oseb, ki pa je po oceni uprave izredno majhno. Znesek posojil povezanim osebam predstavlja nepomemben delež v bilanci stanja.

Družba posluje le s priznanimi in kreditno sposobnimi tretjimi osebami.

Družba pred izvedbo posla preveri kreditno sposobnost vseh kupcev z odloženim plačilom v skladu z internimi predpisi. Terjatve družbe se redno spremljajo z namenom, da izpostavljenost družbe slabim terjatvam ni pomembno velika. Terjatve niso dodatno zavarovane.

Kreditno tveganje, ki izhaja iz drugih finančnih sredstev družbe, izhaja iz nevarnosti neizpolnitve nasprotne stranke, z največjo izpostavljenostjo v višini knjigovodske vrednosti teh finančnih sredstev.

Družba finančnih sredstev ne more pobotati s finančnimi obveznostmi, saj v teh razmerjih ne nastopajo iste osebe. Družba nima pomembnega kopičenja kreditnega tveganja. V plačilo zapadlih, pa še ne udenarjenih finančnih naložb ni.

Likvidnostno tveganje

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Družba upravlja z likvidnostnim tveganje s spremljanjem likvidnosti sredstev in obveznosti do virov sredstev, ter denarnih tokov iz poslovanja. Kratkoročne primanjkljaje rešuje z najemanjem kratkoročnih posojil pri domačih bankah, kratkoročne presežke pa plasira v predvsem v bančne depozite. Prav tako je velik del plačil strank relativno predvidljiv in stabilen.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31.12.2009 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil je predstavljeno v spodnji tabeli. Likvidnostno tveganje je tveganje, da bo podjetje naletelo na težave pri zbiranju finančnih sredstev, potrebnih za izpolnitev finančnih obveznosti. Družba zaradi strukture sredstev in možnega hitrega udenarjenja le-teh ni izpostavljena likvidnostnemu tveganju.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31.12.2009

v EUR	Na odpoklic	V enem letu	1 -5 let	Več kot 5 let	Skupaj
Posojila in drugi obrestovani dolg		2.707.055	12.420.203	19.713.902	34.841.160
Izdane obveznice		801.644	3.615.554	0	4.417.198
Poslovne obveznosti		1.424.638	0	0	1.424.638
Skupaj obveznosti 2009		4.933.337	16.035.757	19.713.902	40.682.996

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31.12.2008

v EUR	Na odpoklic	V enem letu	1 -5 let	Več kot 5 let	Skupaj
Posojila in drugi obrestovani dolg		1.175.170	4.578.866	7.515.800	13.269.836
Izdane obveznice		717.223	4.142.699	0	4.859.922
Poslovne obveznosti		2.999.921	0	0	2.999.921
Skupaj obveznosti 2008		4.892.314	8.721.565	7.515.800	21.129.679

Upravljanje s kapitalom

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda (neto obveznosti deljeno s kapitalom in neto obveznosti). V okviru neto obveznosti so upoštevana prejeta posojila in izdane obveznice, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti znižane za znesek denarnih sredstev.

v EUR		
	31.12.2009	31.12.2008
Prejeta posojila in izdane obveznice	39.258.357	18.129.758
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	1.424.638	2.999.921
- Denarna sredstva in kratkoročni depoziti	11.974.988	3.141.750
= Neto obveznosti	28.708.007	17.987.929
Kapital	14.068.730	12.745.764
Kapital in neto obveznosti	42.776.737	30.733.693
Kazalnik finančnega vzvoda	33%	41%

Izkazovanje poštene vrednosti

Pri izračunu poštene vrednosti finančnih sredstev razpoložljivih za prodajo so uporabljene tržne vrednosti. Družba izkazuje kotirajoče vrednostne papirje po tržnih cenah, ki so dosegljive na organiziranih ali neorganiziranih trgih. Družba nekotirajočih vrednostnih papirjev nima.

Poštena vrednost denarnih sredstev ter kratkoročnih sredstev in kratkoročnih obveznosti izračunanih na podlagi diskontiranja pričakovanih bodočih denarnih tokov ne odstopa bistveno od knjigovodskih vrednosti.

Prejeta posojila vsebujejo variabilne obrestne mere, kar pomeni, da so odplačne vrednosti v večji meri enake poštenim vrednostim izračunanim na podlagi diskontiranja pričakovanih bodočih denarnih tokov. Pri izdanih obveznicah s fiksno obrestno mero 6% so odplačne vrednosti v večji meri enake poštenim vrednostim izračunanim na podlagi diskontiranja pričakovanih bodočih denarnih tokov, saj fiksne obrestne mere ne odstopajo materialno od trenutnih tržnih obrestnih mer.

	Knjigovodska vrednost		Poštena vrednost	
	2009	2008	2009	2008
Denar (vključno z depoziti)	11.974.988	3.141.750	11.974.988	3.141.750
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	2.974	2.452	2.974	2.452
Dana posojila	3.604	10.253	3.604	10.253
Obrestovani dolg	34.739.487	13.270.385	34.739.487	13.270.385
Izdane obveznice	4.395.642	4.835.436	4.395.642	4.835.436

Prejeta posojila ima družba obrestovana po variabilni obrestni meri, tako da knjigovodska vrednost ne odstopa od poštene vrednosti. Obveznosti za obresti iz naslova izdanih obveznic znašajo 6% in ne odstopajo od obrestnih mer na tržišču, tako da tudi njihova knjigovodska vrednost ne odstopa od poštene vrednosti.

3.15. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Ocenjujemo, da se po datumu izkaza niso pojavili dogodki, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.